

# DEBRECZEN

XIX. évfolyam 214. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

## Kormányzói elismerés dr. Bátori Józsefnek

A hivatalos lap szerdai száma közölte a következő legfelsőbb kéziratot: A magyar királyi honvédelmi miniszter előterjesztésére megengedem, hogy a *Levente egyesületi élet fejlesztése, valamint a hadserőn kívüli kiképzés terén szerzett érdemeiért dr. Bátori József kegyes tanítórendi római katolikus gimnáziumi igazgatónak elismerésem tudtul adassék.*

Kelt Budapesten, 1942. évi szeptember hó 5. napján.

Horthy s. k.  
Bírtéz Bartha Károly s. k.

A legfelsőbb elismerés annak az eredményes és sok tekintetben utat mutató munkának szól, amelyet dr. Bátori József, a debreceni piarista gimnázium igazgatója, mint leventeparancsnok kifejtett. Annak idején, amikor a leventeművel újraszervezték, dr. Bátori József évtizedes cserkészvezetői mult gazdag tapasztalataival ajánlotta fel szolgálatait a leventemunka számára. Tanáriarsaival együtt a piarista igazgató állt élére a gondjaira bízott növendékeknek a levente foglalkozásokon is. A *foglalkozás óráira az oktatói tábori zöld egyenruhát öltötték magukra az egyszerű fekete reverenda helyett Bátori igazgató és példája nyomán tanáriarsai.* Vállalták a leventeoktatás fardaságát, hogy hivatásukat, a nevelést itt is teljesítsék. A paptanárok megállították helyüket. A piarista külön leventeszárad valóságos mintaszárad lett. Foglalkozási óráikon egyre több életrevaló újítás született meg s például idézhetjük, hogy az egész országban először a debreceni piarista intézetben folyt délelőtti leventefoglalkozás. Azóta már az ország minden részében is délelőtti foglalkoznak a diákleventékkel. Néhány eredmény a piarista leventemunkából: korszerű új fedett lőtér épült az intézet épületében. Az új sportleventefoglalkozás tartására kitűnően alkalmas. A fiúk közül *kerékpáros leventeszakaszok* alakultak. Remekül összehozták, egységes díszszakasza van az intézetnek, amely a tornavizsgákon is sokszor elragadtatta a közönséget. A leventefoglalkozásokon elmélyítették a magyar *nótakultuszt.* Az új magyar katonai ideált egyre többen követik a leventék közül, Zrínyi szellemében. A piarista leventefoglalkozásokon minden levente kedvvel vett részt s ez ezentúl érthető is. A rádió pedig egyziben a leventefelőrak műsorára vette a piaristák leventéjét.

Idézhetnénk még több más újítást is, több más eredményt is, de hisszük ez is elég. A branyiszközi hős piarista pap: Erdősi Imre szellemét ma is őrzi a piarista rend. Új bizonyítéka ennek dr. Bátori József legfelsőbb elismerése, amelyben a piarista paptanárt honvédelmi érdemeikért jutalmazták. A magyar pedagógus munkája most a mai sorsdöntő időkben szorosan összefonódott a honvédelemmel, a nemzetvédelemmel. Korántsem személyi kultuszról, mely ellen bizonyára maga Bátori József tiltakozna, hanem magasabb nemzeti szempontokból emeljük ki azokat az érdemeket, melyeket most Kormányzó Urunk magas elismerésben részesített.

## Szórakozóhelyek zárórája mától kezdve este 11 óra

Mozielőadásokat, hangversenyeket este fél 10 óra előtt be kell fejezni

A hivatalos lap esütörtöki száma közli a kormány rendeletét a nyilvános étkező- és szórakozóhelyiségek zárórájának újabb szabályozásáról.

A rendelet szerint a vendéglőket, kávéházakat, kocsmákat, italmérőket és más hasonló üzemeket (cukrászda, kávézó, kávéház, büfé stb.), továbbá egyesületek, szövetségek, klub, kaszinó, társaskör stb. helyiségeit, végül

a szórakozóhelyiségek közül az éjjeli mulatókat legfeljebb este 11 óráig szabad nyitva tartani.

Az előbb nem említett szórakozóhelyiségekben, tehát kabaré, mozgóüzem, cirksusz, hangverseny este féltíz óra előtt olyan időpontban kell befejezni az előadást, hogy az illető helyiségek este féltíz órakor kinyitva be legyenek zárva.

A második bekezdésben felsorolt helyiségeket reggel 6 óra előtt nem lehet kinyitni. A pályaudvari vendéglők záróráját és nyitását az érkező és induló vonatok figyelembevételével az első fokú rendőrhatalóság, Budapesten az államrendőrség budapesti főkapitánya állapítja meg.

A rendelet kihirdetése napján, az esütörtöki lép hatályba. (MTI.)

## A Kormányzó Úr kihallgatáson fogadta Papen német nagykövetet

Sztalingrád égő házsoraiban lépésről-lépésre haladnak előre a német rohamcsapatok — Japán cáfolat arra az angol állításra, hogy a Szovjettel való összeecsapás küszöbön áll

A brit csapatok bevonultak Madagaszkár fővárosába

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Úr Öfóméltósága szerdán a déli órákban kihallgatáson fogadta Papen törökországi német nagykövetet, aki átutazóban van Magyarországon. A kihallgatást követően Papen nagykövet a főméltóságú pár vendége volt villásreggelin.

### A KELETI FRONTON

Újabb térfnyerésről számol be a német hadijelentés. Ah ez úgy a Kaukázus vidékére, mint Sztalingrádra. A német hadijelentés már kategórikusan a város közepében folyó harcokról szól, tehát a német csapatok már a város közepéig jutottak.

NST-jelentés szerint az arevonról érkező jelentésekben kiténik, hogy Sztalingrádban dühögő harc a romoktól folyó küzdelemmél változott. A szovjet védelem teljesen kilátástalan és reménytelen helyzetében is végül kitért. A szovjet csapatok, amennyire lehetséges, összemolott házak romjaiból is új ellenállási fészkeket építenek ki. Egy háztömbért, amelynek különösen erősen védekeztek, napokig kellett harcolni, míg végül a német utászoknak sikerült más hadosztályesapatokkal együtt a háztömb védelmezőt legyűrni és többszáz foglyot ejteni. A német hadvezetés szerint kiméli katonáit. Az az alapos gyanú is felmerült, hogy a városban nagy területeken nemesak aknamezőket létesítettek, hanem a házakat is aláaknázták, azért a németek csak nagyon óvatosan haladnak előre a város belsejébe. A szovjet csapatok tehermentesítő támadásai a német záróállás északi szakaszán továbbra is sikertelenek maradtak.

A moszkvai rádió felhívása szerint a sztalingrádi helyzet továbbra is roszabodást már nem bír el. Timosenko személyesen vette át — az NST szerint — Sztalingrád védelmének irányítását. Az Izzesztija hadtudósítója elmondja, hogy a Sztalingrádban folyó utcai har-

cok hevességére nincs példa a történelemben. A németek az elfoglalt állásokat azonnal hatalmasan megerősítik. A „Giornale d'Italia” berlini különtudósítója szerint ezt a milliós várost méterenkint kell elfoglalni. A harc olyan szűk területen folyik, hogy nagy erőket nem lehet harebavetni. Néha egy-egy ház bevételért órákig kell harcolni és mikor a katonák már behatoltak a házba, a harc a szobákban, a folyosókon és pincékben folyik tovább. A szovjet csapatok az összemolott házak romjaiból is új ellenállási fészkeket építenek.

### A JAPÁN-SZOVJET VISZONYRÓL

Érdekes kijelentés hangzott el. A japán hadsereg szóvivője egy sajtóértekezleten élesen elítélte azt az angol kísérletet, hogy törést idézzen elő Japán és a Szovjetunió viszonyában, azaz az állítással, hogy Japán és a Szovjetunió összeecsapása küszöbön áll.

### AMERIKAI LELEPLEZÉS SZTALINRÓL

Az olasz sajtó felhívja a figyelmet a „New York Times” vezércikkére, amely erősen felszólítja Sztalint, hogy maradjon nyugton, mert a második arevonál nem napok és nem hetek, sem nem hónapok kérdése. A lap emlékezteti a vörös diktátort arra, hogy 21 hónapra volt szüksége, amíg hadba tudott lépni Németország ellen, mint-hogy előkészületei még nem voltak befejezve.

Sztalinhoz intézett amerikai felszólítás tulajdonképpen leleplezésnek számít, mert elárulja, hogy a szovjet már akkor Németország ellen készült, mikor vele megnemtámadási szerződést kötött.

### ROOSEVELT KÖVETE, WILLKIE

már napok óta Moszkvában tartózkodik, de Sztalin eddig még nem fogadta. A kihallgatás időpontját eddig még

nem állapították meg. A brit hírszolgálati iroda közlése szerint Londonban és Washingtonban azt remélik, hogy Willkienek a szovjet vezetőséggel folytatandó tanácskozásain sikerül majd meggyőzést adni azokról a véleményekről, amelyeket a Churchill—Sztalin találkozó alkalmával nem sikerült teljes mértékben tisztázni.

### SPANYOLORSZÁG VÁLTOZATLAN KÜLPOLITIKAI IRÁNY MELLETT FOKOZZA A KATONAI ELŐKÉSZÜLETET

A spanyol kormány fontos minisztertanácsot tartott. A spanyol lapok a minisztertanácsról kiadott közleményre vonatkozóan hangoztatják, hogy a külpolitikai irányvonal változatlan és fokokozza a katonai előkészületet. Az országnak rendelkeznie kell a védelemre szükséges eszközökkel, politikai helyzetének fenntartása és a belső újjáépítés biztosítása érdekében.

### BRAZILIA TÁMADÁSSAL FENYEGET

A „Lavoro Fascista” szerint Lussardo, Brazília montevidoei nagykövete kijelentette, hogy Brazília nem sokára offenzívába kezd a tengelyhatalmak ellen.

### AZ ANGOLOK FELFÜGGESZTETTER FARUK KIRÁLY ÉS AZ EGYIPTOMI KORMÁNY INTÉZKEDÉSI JOGÁT

A „Popolo d'Italia” tudósítója jelenti, hogy kairói hírek szerint az angol parancsnokság két hét óta felfüggesztette Faruk király és az egyiptomi kormány minden intézkedési jogát, megtorlásul azért, mert vonakodnak átteni székhelyüket Szudánba.

### FONTOS TUDNIVALÓK

Rendelet a vágóhorjü legmagasabb termelési és fogsasztói áráról. (3.)  
Rendelet a személye súlyáról. (3.)

**TÖKÉS FOTO**  
PÜSPÖKI PALOTA

## HADIJELENTESEK

### Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Kaukázus vidékén támadásaink az erős ellenség védekezés ellenére is tovább folynak. Az egyik kaukázusi kitört bombatalálattal megrogtáltunk egy ószó hajójavitót és egy közepes nagyságú teherhajót.

Sztalingrádban és környékén változatlan hevességgel folynak a harcok. A város közepében, noha makkas védekezéssel volt dolgunk, mégis újabb teret nyertünk. Az ellenség ellentámadásai megkúsultak.

Voronyesztől északnyugatra az el-

lenség kemény elhárító harcokban 25 páncélosot veszített.

A középső és északi arcvonalzakaszon eredményesen folytattuk helyi jellegű vállalkozásainkat.

Erős harcú repülőkötelékek éjjel-nappal támadták Rzev térségében megsemmisítő hatással a Szovjet vasúti összeköttetéseit és utánpótló telepeit.

A Halász-félsziget partjainál zuhanó harcú repülőnk bombáztak egy fontos szovjet támaszpontot. A német és finn vadászok fent északon légi harcokban saját veszteség nélkül lelőtték 19 ellenes repülőgépet.

### Sztalingrád égő házaiban lépésről-lépésre haladnak előre a német csapatok

Berlin, szept. 23. (NTI): A német véderő főparancsnoksága a sztalingrádi helyzetet kapcsolatosan szokásához híven nem bocsátkozik jóslásokba. A bolsevisták újra és újra megkísérik, hogy a számukra kényelmetlen északi záróvonalat erős tüzéségi előkészítés után áttörjék, de támadásaink megkúsultak és közben súlyos vérvesztéséget szenvednek, azonkívül foglyokban és harcukosokban is veszteségeket értek az ellenséget. A város belsejében égő házak között küzdő német rohamcsapatok lépésről-lépésre haladnak előre. A nagy tüzek következtében már füst borítja a várost és megnehezíti a tájékozódást a város területén. A legnagyobb részét ruzzál kőpítt utakon minden gránát becsapódás nyomán valóságos por- és homok-szökőkútak törnek fel. Ehhez hozzájárul a visszavonulás minden lehetőségétől elvágott bolsevisták kétségbeesett ellenállása a házfalakba vágott lörések mögött.

(MTI).

Berlin, szept. 23. (NTI): A Sztalingrád előtti harcokról a véderő főparancsnoksága közlésként a következőket közli: Sztalingrádtól északra a bolsevisták a magában Sztalingrádban harcoló csapatok tehermentesítésére ismételtén nagyobb erőket támadták a

záróállás ellen. Valamennyi tehermentesítő kísérletük megkúsult. Hét harcukosjuk a terepen megsemmisült és ott maradt. Német harcú repülőgépek hatáson eltalálták a sztalingrádi olajfinomítókat. A német vadászpilóták saját veszteség nélkül 37 szovjet gépet lőttek le, kettőt pedig a légelhárítás lőtt le. (MTI).

Berlin, szept. 23. Sztalingráddal hadigazdálkodásunk fellegvára omlik össze, — jelentette ki Bogdanjeff Iván, szovjet százados. A százados, mint a Német TI katonái részéről értesül, Sztalingrád egyik városrészében került német fogdába. Sztalingrádnak — mondotta — a szovjet fogolytisz — politikai és jelképes jelentőségén kívül kulshelyzete van a Szovjet Unió déli részének forgalmában, mint a Szovjet Unió gazdasági életének szívében áramló rajta keresztül az olaj és szén. Hihetetlen mennyiségű ércet, fát, húst, halat, gabonát és gyümölcsöt szállítottak a sztalingrádi kikötőn át és dolgoztak fel a város ipartelepein. Minden hadiipari központ Sztalingrád pótolhatatlan nagy acél- és bencmüvei, sok kohója, nagy gép- és hajóépítő üzemek és vegyi gyárak romokban hevernek. (MTI)

### Nyugati légi harcok

Német hadijelentés közli: A Csatorna partjainál kisebb brit erők berepülése során négy ellenséges gépet lelőttünk. Könyű német harcúgépek Dél-Ang-

liában nehéznéretű bombákkal támadtak nappali támadás során hadifontosságú célpontokat. Dovernél három záro léggömböt lelőttünk. (MTI).

### Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye: Az egyiptomi arcvonalon mérsékelt tüzéségi tevékenység folyt. Német vadászpilóták légiharcban lelőtték két angol repülőgépet; az egyiket Afrika s a másikat Kréta felett.

A Benghazi ellen intézett ellenséges légitámadásnak néhány emberélet esett

### Az angol csapatok bevonultak Tananarivóba

Stockholm, szeptember 23. (Német TI.) A tananarivói rádiójelentés alapján közli az angol hírszolgálati

iroda, hogy a brit csapatok szerdán délután 5 órakor bevonultak Tananarivóba, Madagáskszár fővárosába. (MTI).

### Göbbels cikke: „Mi forog kockán“

„Senkisé bizonyíthatja ránk, hogy cé-

lul tűztük volna ki a legyőzött népek valamelyikének felosztását vagy feldarabolását“

Berlin, szeptember 23. (Német TI.) A háború mélyebb értelmé, hogy újra rendezik a népek létalapját. A háború minden esetelményének ezt az értelmét kell szem előtt tartani, ha nem akarja elveszíteni kiinduló pontját és célját — állapítja meg Göbbels dr. birodalmi miniszter a „Das Reich“ című lapban „Mi forog kockán“ című cikkében. A német kormány tevékenysége mindig arra szorítkozott, hogy népének szabadságért, függetlenségéért és a szükséges életlért és mozgási teréért harcoljon. A háború legfőbb esetelményét közvetlenül ránk kényszerítették. Senkisé bizonyíthatja ránk,

hogy mi háborús célunkat tűztük volna ki a fegyvereink által legyőzött népek valamelyikének felosztását, megsemmisítését, gazdasági, vagy fizikai felosztását.

Göbbels dr. ezekkel a német alapelvekkel szemben állítja az amerikaiak és angolok magatartását. Lehetségesnek tartja, hogy az angolok és amerikaiak tekintettel örökös vereségeikre, esetenként szükségük van dübkitöréseikre, hogy bizonyos mértékben visszanyerjék lelki egyensúlyukat. A brit zsidó bosszúvágy alkalmi kitöréseit nem fogadjuk túlságosan tragikusnak. Nem csupán a düb és bosszúszomj ki-

fejződését látjuk bennük, hanem a tehetetlenségét is. A fegyver a legjobb biztosíték az ellen, hogy erőszakot tegyenek rajtunk. Anyáink most tudják, miért harcolnak odakint fiaink és asz-

## DEBRECZEN

2. OLDAL  
1942. IX. 24.

szonyaink tudják, miért küzdenek férfjeik. (MTI)

### Ujabb dekrétum megerősíti Antonescu román államvezető hatalmát

Bukarest, szeptember 25. A szerdán megjelent és az egész kormány által aláírt dekrétumtörvény újból megerősíti az egész törvényhozói hatalom egybefogását Antonescu tábornagy, államvezető kezében.

A törvény az alkotmány kihirdetéséig felfüggeszti a legfelsőbb állami törvényszéknek azt a jogát, hogy ítéletet mondhasson arról, megfelel-

nek-e a II. Károly-féle alkotmány hatályon kívül helyezése után hozott törvények dekrétumai.

A kormány Antonescu tábornagyhoz intézett jelentése megállapítja, hogy Romániának ma nincs alkotmánya és ennek megfelelően tárgyalanná vált a semmitűszéknek az a hatásköre is, hogy örököljék a törvényhozás alkotmányos volta felett. (MTI)

### Hitler fogadta a horvát államfőt

Berlin, szeptember 23. Hiten értesítés szerint a Führer szerdán a fő-

hadiszálláson fogadta Ante Pavellet horvát államfőt. (MTI)

### Német válasz angol állításokra

Berlin, szeptember 22. Illetékes német helyről közli: Az angol hírgyűnkségek hosszas jelentéseket közölnek arról, hogy állítólag hány embert lőttek agyon Németország és szövetségesei által megszállt területeken. Az angol hírgyűnkségek által említett számok teljesen légbőlkapottak — mondják illetékes helyen. E számok javarésze a menekültek és elmenekült kormányok önkényes becsléseire, vagy állításaira támaszkodnak. Egyébiránt — mint a Wilhelms'rasse mondják — az angoloknak van rá legkevesebb okuk, hogy ezzel a kérdéssel foglalkozzanak. Cseppet sem kétséges ugyanis, hogy azoknak az embereknek 95 százaléka, akikkel szemben megszállt területeken rombolás, ellenállás-

ra való bujtogatás, kénkedés, vagy más vétkek miatt a hadijogot alkalmazták, tettüket angol bujtogatásokra követték el. Német megítélés szerint éppen az angolok a legkevésbé hivatottak arra, hogy a büös merényletek megtorlása felett állékezzenek, hiszen maguk az angolok kivégeztettek Ulsterben minden ír szabadságharcost, akik csak elfoghattak. Könyörtelenül jártak el a lakosság minden szabadsámozgalmá ellen, a Közép-Kelet országában, Afrikában és Indiában válogatás nélkül mindenkit börtönbe vetnek és Sir Reginald Maxwell delhi belügyminiszter közlése szerint a legutóbbi zavargások alatt 685 embert küldtek másvilágra. (MTI)

### Rövid táviratok

Buenos-Aires, szeptember 23. (Német TI.) A bolíviai képviselőház törvényjavaslatot fogadott el, amely megtiltja a zsidók bevándorlását. A javaslat most kerül a szenátus elé. (MTI)

Berlin, szeptember 23. A Kaukázusban egy finn zászlóalj is harcok. Ez a zászlóalj finn önkéntesekből áll, akik többnyire Karéliából valók, illetve már ott harcoltak a szovjet ellen.

Bern, szeptember 23. A brit munkaügyi miniszterium főtitkára közölte, hogy az elmúlt tíz hét alatt 235.000 nőt állították a hadfelszerelő ipar segédszolgálatába.

Vatikánváros, szept. 23. (Bud. Tud.) Myron Taylor vatikáni megbízottal kapcsolatosan kiegészítően közli, hogy az elnök már két hónappal ezelőtt közölte a pápával, hogy személyes követét rövidesen elküldi a Vatikánvárosba, mert tájékoztatni akarja az amerikai kormányt az általános helyzetéről kialakult álláspontját és ismertetni szeretné az amerikai háborús célkat. Taylor olasz területen való utazásakor az Egyesült Államok szentszéki renkivüli követének diplomáciai jogait élvezi.

Róma, szeptember 23. (MTI) A szerdai reggeli olasz sajtó jelenti: angol lapok ismét kezdik sürgetni Róma bombázását. Így például a Daily Mail azt írja, hogy a szövetségeseknek fel kell hagyniuk a bombázásokkal kapcsolatban eddigi aggályokkal és határozatlanságukkal. Bombázni kell Rómát is. Eljött a pillanat, amikor a szövetségeseknek félre kell tenniük minden szempontot és az egyes helyeket csak abból

a szempontból szabad megítélniök, hogy bombázásuk szükséges-e a demokratikus világrend megvédése szempontjából.

Az ankarai rádió jelentése szerint pénteken kormányrendelettel jelent meg a hivatalos lapban, amely elrendeli az 1942. évben termelt összes gabonaműek zárolását. Csak a kormány által megjelölt állami szükségleteken felüli mennyiséget szabadíthatják fel a kereskedelmi forgalom számára. (MTI)

### Minisztertanács

Budapest, szept. 3. A magyar kormány tagjai kedden délután hat óra kor Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze, amelyen folyó kormányzati ügyekkel foglalkoztak a késő esti órákig.

### Egy elmebeteg négy embert gyilkossággal vádolt

1940 októberében a szolnokdombokat Almásmalom községben éjszaka ismeretlenek házból kihívták és agyonverték Veres Péter gazdálkodót. A csendőrség a helyszínen talált fejse nyomán elfogta Costin Péter, Máthé Ferenc, Gusztáv Sándor és Gelléri János nevű falusiakat. A tárgyaláson a törvényszék felmentette a vádlottakat, a kolozsvári tábla azonban bűnösséget állapított meg, míg a Kúria négy evre ítélte Costint. Costin most ügyvédje útján perújítást kért.

Új tanukat jelentett be, akik igazolják, hogy ő a gyilkosság éjszakáján Csabaújfaluban esküvőn vett részt. A védőügyvéd kitért arra, hogy ő Máthé Ferenc vádlottat gyanús viselkedésének találta, ha azt kédik igen, igen! hólint, ha német mondanak, ő is német mond. Ennek alapján elrendelték az orvosi vizsgálatot, amely megállapította, hogy Máthé Ferenc beszámíthatatlan. A törvényszék az orvosi vizsgálat alapján, a koronatanu beszámíthatatlansága miatt elrendelte a gyilkosságért elítelt Costin szabadlábra helyezését. A nem mindennapi ügyben az új főtárgyalást rövidesen kiűzik.

### Apollo filmszínház

A magyarság belső honfoglalásának drámai feszültségű története.

### Órségváltás

A főszerepekben: Páger, Hidvéghy, Csontos, Ladomerszky, Szakáts, Vizváry, Makláry és Kertész.

Előadások ma: 3, 5, 7 órakor.

### Hungária filmszínház

Ma utoljára, csak 16 éven-felüliek részére:

### Tilos úton

Főszerepekben: Corinne Luchaire és Annie Ducaux, Világhíradó!

Előadások: 4, 6 és 8 órakor.

### Vigszínház mozgó

Ma 4, 6, 8 órakor utoljára a legvidámabb magyar film:

### Azurexpress

Fősz.: Páger, Tolnay Klári, Szelezky Zita.

## Mit csináljunk, hogy viselkedjünk légítamadás esetén

Budapest, szept. 23. A honvédelmi minisztérium légóttalmi csoportfőnöksége szerdán délután a rádióban előadást tartott az óvóhelyekről. Az előadó a következőket fejtette ki:

Az elmult hetek két légítamadása a helyes magatartás tekintetében olyan kérdéseket vetett fel, amelyek határozott és azonnali választ várnak. Sokan nem éltek azzal a természetesen előnyvel, hogy lakóházuk óvóhelyére levonultak volna.

A nem szakértő hajlamos arra, hogy bizalmatlanul fogadja az alátámasztó gerendák, vagy éppen támasz nélküli de megfelelő erős mennyezetei ellenálló voltát. A lakóházi óvóhelyek egyrésze eredetileg is rendeltetészerűen óvóhelynek készült és így azok mennyezete alátámasztásra nem szorult.

A mennyezet a ráomló épület tetője tömegével beszakadás nélkül elbírja. Az óvóhelyek második csoportjába tartozó, úgynevezett szükség óvóhelyek mennyezete sok esetben már alátámasztásra, megerősítésre szorult. Ilyen pince vagy földalatti helyiségek megerősítése minden tekintetben hatósági mérnökök ellenőrzésével történt. Riadókor tehát jennartás nélkül és azonnal le kell vonulni az óvóhelyre.

A fővárosban és környékén történt robbanás sok példája mutatja, hogy a lakásban való tartózkodás mennyi életveszedelemmel jár különösen akkor, ha a lakásban maradás a legtöbbször nem párosítható kíváncsiság kielégítését célozza.

Az óvóhelyre való levonulástól mások szert tartózkodtak, mert egyrészt az összehúzóerőtől és ennek következményeitől, másrészt a rideg nyirkos helyiségekben a megfázás veszélyeitől féltek. Ismét mások az összeomlott épület alól való kimenekülést nem látták biztosítva. Az óvóhelyen zsúfoltságról nem lehet szó, mert oda több ember, mint amennyire tervezték, be nem engedhető. Az egészségre káros tartózkodás rendszabályaira külön előadás fog kitérni. A kimenekülés pedig az óvóhelyek legnagyobb részében, vagy a vészjárási rendszarral, vagy az egyes vészjárási körökben messzemenően biztosítva van.

Azokban a lakóházakban, ahol sem óvóhely, sem pince nincs, riadókor a földszinti helyiségek, folyosók, tűzoltószert helyiségek legkedvezőbb helyeire kell levonulni. A viszonylag legkedvezőbb helyek a következők: Főfalak mellett a kisebb méretű helyiségekben, szabadba nyíló ablakokkal, vagy ajtóval szembe, minél közelebb a padlóhoz. Aló helyzetben való tartózkodás helyett tehát le kell ülni, vagy a sarokba tolt ágyban heverni, esetleg a padlóra helyezett madracra kell feküdni. Ahol mód van rá, az ablak és ajtónyílást szilánkbiztosítással kell tenni. Ahol ez sem lehetséges, az ablakokat ki kell nyitni, amíg az időjárás engedi.

Más a helyzet a külvárosokban és községekben. Ezeken a területeken óvóhely létesítésére ügyszólván senkit sem kötelezhetnek. Hangsúlyozni kell, hogy a földszintes villák és kertés házak szobrásos pincéi majdnem kivétel nélkül alkalmatlanok szükségóvóhely céljára. Nyílásait a minden lehető irányból várható repeszecskék és szilánkok ellen homokzsákkal, feltöltéssel, fagerendákkal kell szilánkbiztosítani. Ezeken a pincehelyeken a vészjárási lehetősége nincs ugyan mindig meg, de az eltorlaszoló-dás veszélyét a pincében elhelyezett alkalmatlan feszítő rudakkal, csákányokkal és lapátokkal már eleve lehet ellensúlyozni.

A romok alatti ópen maradt pincéből való kisegítés szempontjából még nagyobb fontossága van a 6—8 telekből képezett háztömb csoport helyzet ismeretének. A háztömb csoportot legelőszerebb az együttes légóttalmi szolgáltatásra kijelölt összetartozó házak szerint megállapítani. Az egy tömbön lakóknak kölcsönösen ismerniük kell azokat a helyeket, ahol a házbeteliek riadókor tartózkodnak. Azoknak a lakóknak, akiknek házában sem óvóhely, sem pince nincs és az udvaron sem áll rendelkezésre

nyek óvóhely, a következők a mérvadóak:

Még a földszintes házban is a lakásban kell maradni a már említett helyeken.

Egy pestkörnyéki városban az ablakpárkány alatti szinten az ágyban és a diványon fekvő emberekben semmi kárt nem tett a bomba. A repeszecskék felettük csapkodtak az ablakok szemközti falakba. Ezzel szemben ugyanezek ebben a városban egy épület falában robbant a bomba. Repeszecskék az udvaron levő négy embert halálra sebeztek.

Tanulságul szolgáljon szomorú példánk, hogy riadókor semmi körülmé-

nyek között sem szabad a szabadban tartózkodni.

Végül meg kell említeni azt, hogy a szabadban való tartózkodás életveszélyes a saját tüzéségünk lövedékeinek lehulló repeszecskéi miatt is. A nem tűzijátéknak szánt légvédelmi tüzéség működése közben a visszahulló repeszecskék sok kíváncsiskodót kényszerít fedél alá. Ott, ahol az anyagiak megengedik és az építőanyag rendelkezésre áll, célszerű védelmet nyújt az udvarban az épület förmelék határára kívül létesített fedett árok óvóhely. Az árok óvóhely oldalfalát vesszőfonással, de még inkább gerendákkal vagy gömbfakkal keresztirányban lefogatott pallókkal, deszkákkal kell bélelni. (MTI)

## A Kormányzó Úr kihallgatáson fogadta Mussolini fiát

Budapest, szeptember 23. A Kormányzó Úr Öfőméltósága szerdán délelőtt kihallgatáson fogadta Mussolini Vitorio repülőkapitányt és ez alkalommal átnyújtotta neki a Magyar Erdemrend középkeresztjét. Musti főhadnagyot, aki a kapitányt kísérte,

Öfőméltósága lovagkeresztrel tüntette ki.

Kállay Miklós miniszterelnök kedden villásreggelin látta vendégül Vitorio Mussolinit. A villásreggelin elasz és magyar előkelőségek vettek részt. (MTI)

## Rendelet a vágóborjú legmagasabb termelési és fogyasztói áráról

A közellátási miniszter rendeletet adott ki, amely megállapítja, hogy a vágó borjú ára elsősorban, kilónként elsőosztályú borjúnál 1.70, másodikosztályúnál 1.60 P.

Ez az ár a vágóborjú legmagasabb termelési ára és az átadó istállójában, vagy a legközelebb fekvő vásártéren mért súly alapján értendő. A budapesti ferencvárosi közbazárhídon történő vágásnál elsőosztályú borjú 1.82, másodikosztályú 1.72 P.

A közellátási miniszter másik rendelete megállapítja a borjúhúsról és

vágott borjú melléktermékeiért számítható legmagasabb nagybani és fogyasztói árakat.

A rendelet értelmében az elsőosztályú vágott borjú borbén kilónként 3.17 P, 3.50 P, másodikosztályú 3.18, 3.50.

Elsősorú, lefejlesztett bőrű borjúhús 3.20, 3.60 P, másodikosztályú 3.10, 3.60. (Az árak nagyban értendőek).

Borjúhús lapocka, karaj, vesztarja, nyak, mell, lábszár, pörköltnek való hús nagyban 3.10, 3.80, fogyasztói ára 3.80, borjúmáj 3.80, 4.80, nagyban, fogyasztói ár 4.80 P. (MTI).

## A sebesült honvédek halála Debrecen közönsége iránt

Megható leveleket hozott a posta. Ezekből láthatjuk, hogy a sok nemes és jó tulajdonságaik között a hála is helyet foglal hős honvédek lelkében. Így hangzik az egyik levél:

Mély, hálás köszönetünket fejezzük ki Debrecen kedves közönségének mindazért a szépért és jóért, amiben bennünket részesítettek. Hozzáértóink távol vannak tőlünk, de mindenért kárpótolt a debreceni közönség meleg szeretete, gondoskodása.

A sebesült bajtársak nevében: Varga Flórián őrmester, Berta László őrmester, Bereczky József őrmester, Geiszt József honvéd, Fekete József szakaszvezető.

Még egy másik kedves tartalmú levelet is kaptunk a közönség számára sebesült honvédeinktől. Ennek tartalma a következő:

Hálás szívvel mondunk köszönetet Debrecen város közönségének azért a sok szívességért, mellyel bennünket, se-

besült katonákat elhalmoztak. Nagyon jói esett a sok ajándék. Mi legnagyobb részben dunántúliak vagyunk, tehát hozzátartozóinktól távol élünk. De az ő szeretetükért is kárpótolt bennünket ennek a városnak kedves közönsége. Sohasem fogjuk elfelejteni a dr. Varga cég kedves munkálányait, akik sokszor felkerestek bennünket és kifejezték előttünk hazafias érzelmüket.

Szeretetükért és a sok szívességért mély hálával mondunk köszönetet: Tirbusz Gyula, őrmester, Kifer Mátyás honvéd, Fábán János honvéd, Papp Károly honvéd, Kernács Lajos honvéd, Beigelbuch Károly honvéd.

A hálának ez a megnyilvánulása arra kell hivatkozzon minden debreceni asszonyt, leányt és férfit, hogy még több gyöngédséggel és szeretettel látogassák hős honvédeinket, akiknek — bizony minden tárgyi ajándéknál többet ér a — szeretet.

## Halálos ítéletet hozott Komáromban a rögtönítelő bíróság

Komárom, szept. 23. A komáromi törvényszék rögtönítelő tanácsa szerdán tárgyalta Tóth Imre 22 éves rovottmúltú fiatalember bűnügyét. Tóth szeptember 18-án éjszaka az elsőfőtűtési ideje alatt a Szöny község melletti Béla pusztán betört a Löwinger-féle szeszgyárba. A gyár raktárhelyiségéből ellopott egy törülközöt, de arra már nem volt ideje, hogy a szeszből is elemeljen, mert a közelben tartózkodó gazdasági cselédek elfogták és átadták a csendőroknak.

Tóth Imre a tárgyaláson beismerte, hogy lopási szándékból hatolt be a szeszgyárba, szeszt akart elvinni. Bevallotta azt is, hogy a legutóbbi hónapokban az ország különböző részein 19 esetben követett el kisebb-nagyobb lopást és lopás miatt már három ízben volt büntetve. A rögtönítelő tanács Tóth Imrét több tanú kihallgatása után halálra ítélte. Tóth sírva hallgatta végig az ítélet kihirdetését. Ezután a bíróság kegyelmi tanácsa alakult. MTI.

## DEBRECZEN 3. OLDAL 1942. IX. 24.

### Vitéz Jány Gusztáv vezérezredes elsőosztályú német vaskeresztet kapott

A Kormányzó Úr megengedte, hogy a következőkben felsoroltak a részükre adományozott alábbi német hadi kitüntéseket elfogadjassák és viselhessék:

az I. osztályú német Vaskeresztet: vitéz Jány Gusztáv vezérezredes;

a II. osztályú német Vaskeresztet: a pántól: nemes nagyrákói és kelemenfalvi Rakovszky György vezérezredes;

a II. osztályú német Vaskeresztet: vitéz Mező Endre vezérezredes, vitéz Kovács Gyula vk. ezredes, vitéz Gödry János és Ujlaky Jenő ezredesek,

Oroszlány Endre hdp. őrmester, Szabó Kálmán hdp. őrmester, Rakosi Lajos szakaszvezető és Sinka Antal tart. szakaszvezető, c. őrmester.

Rendület a zsemlye súlyáról

A hivatalos lap esütőirtóki száma közli a közellátási miniszter rendeletét a liszt, a kenyér és sütőipari termékek arányos elosztásának szabályozásáról szóló kormányrendelet végrehajtása tárgyában kiadott rendelkezések módosításáról, valamint a kormányrendeletét a zsemlye súlyának megállapításáról. Ez utóbbi rendelet értelmében a zsemlye legkisebb súlya 3 dekagramm, a legnagyobb súlya pedig 3.5 dekagramm lehet.

### Érdekes előadássorozat rendez az idén a debreceni Német Tudományos Intézet

Az új tanulmányi év kezdetén a Német Tudományos Intézet vezetősége érdekes és gazdag munkaprogramot állított össze. Az egyre népszerűbbé váló kezdő és haladó tanfolyamokon kívül értékes előadássorozatokat rendez az intézet „Az új Európa” címmel.

Az előadássorozat első előadását dr. Johann von Leers berlini egyetemi tanár tartja „Az európai agrárpolitikáról különös tekintettel a Délkeletre”. Az előadás ma este hat órakor lesz a Német Tudományos Intézet helyiségében. (Ferenc József út 22. II. em.) Az a nagy érdeklődés, ami Funk gazdasági miniszter magyarországi látogatását kísérte magyarázza a von Leers professzor előadása iránt megnyilvánuló nagy érdeklődést. Különösképpen felfigyelnek erre az előadásra a debreceni gazdasági élet vezetői.

Az előadásban belépődíj nincs, minden érdeklődőt szívesen látnak. Itt említjük meg, hogy a beiratkozások a német nyelvtanfolyamokra egyre fokozódó érdeklődés mellett folynak. Minden nemű felvilágosítás az intézetben naponta délelőtt 10—12 és délután 6—8.

### Rendület

Budapest, szeptember 23. A hivatalos lap esütőirtóki száma közli a földművelésügyi miniszter rendeletét a zsidó tulajdonban lévő mező- és erdőgazdasági ingatlanoknak nemzsidó törvényes gyermekekre, unokákra, örökbe fogadottakra, vagy utóörökösökre való átruházásáról.

### A népzenezek a honvédekért

A Magyar Nemzeti Munkaközpontha tömörült népzenezek csoportja vasárnap délelőtt 11—1-ig füsttelen napot rendez az Arany Bika, a Városháza és a Gimnázium előtt. A mozgalom sikere érdekében sokat fáradozik. Magyar Gyuszi primás és a leventék is nagy szeretettel működnek közre.

Budapesten hétfőtől kezdve jegyre adják a burgonyát. A fővárosban annak ellenére, hogy a fogyasztók ellátására szükséges napi húsz vagon burgonyával szemben ennek a mennyiségnek kétszerese érkezett fel, hiány mutatkozott. Ennek megszüntetésére vezeték be a burgonyajegyet. A jövő héten a fővárosban személyenként két kiló a fejadag buronnyából.

**Őszi kabát, kosztüm és ruha**  
**UJDONSÁGOK BORSOS J. ÁRPÁD**  
**NŐI DIVATTERMÉBEN** Batthyány u. 12.



**SZÍNHÁZI MŰSOR:**

Csütörtökön este: Száz piros rózsá. Operettbemutató, A) bérlet. Pénteken: Száz piros rózsá B) bérlet. Szombaton délután: Badacsonyi kékvirág, Fülléres helyárak. Szombaton este: Száz piros rózsá. C) bérlet.

**Sybill**

Pompás előadás keretében újította fel a B. Unger társulat Marton-Jacobi értékálló operettjét a SYBILL-t. A darab egyes szerepeiben érvényre jutott a már kialakult hagyomány, emellett azonban színt, fényt kapott az előadás. B. Unger István színházigazgató Konstantin nagyherceg szerepében hatalmas és megérdemelt sikert aratott. A közönség lelkes szeretettel fogadta és percekben át ünnepelte, amire teljes mértékben rá is szolgált, mert játéknak kiforrottsága, elegáns megjelenése, férfias énekessége olyan tulajdonságai, amelyekről csak elismeréssel lehet megemlékezni. Moory Lucy a nagyhercegnő szerepében elegáns otthonossággal és elhittetően mozgott. Erdész Irén nemesen kultúrált hangja és kifejezőteli előadó készsége szépsikerű. Mozgása kissé túlrázt. Bakos István Petrovja kedves, elhittető és elegáns. Rajz János humormagazinja ügylészük kifogyhatatlan. Mindig tud új színt adni játéknak. Nagy Csilla remek rutinja, kedves és bohókás játéktípusa igen sikeres. Kormos Ferenc kormányzója színvonalas, humorral telített alakítás. Márky Géza kis szerepében is emlékeztetés. A gördülékeny és összehangolt jó előadás Hortobágyi Arthur, Ragályi Elemér, Balogh Béla, Sztáry László, Tanay Sándor, Balogh Béla, Kucsebár József és Szűcs László egészítették ki. Bakonyi Ödön szakavatott kézzel hozta ki a partitúra gazdagon ömli szépségeit.

**Sebesüit honvédek a Csokonai színházban**

Beleznai Unger István, a Csokonai Színház igazgatója, — mint megírtuk, a színház szerda esti SYBILL-előadására meghívott a debreceni hadikórházakban ápoló ötven sebesült honvédet. A beköltött, bepólyázott karu sebesült magyar honvédek meg is jelentek a tegnapi esti előadáson és a földszinti ülő helyekről nézték végig a darabot. A közönség meleg szeretettel és gyöngédséggel fogadta a hazájukért vérüket hullató katonáinkat, akik jókedvűen szórakozták végig a kintün előadást és meleg szavakkal fejezték ki hálájukat Unger István direktor szép és hazafias gesztusáért.

ooxoo

**FILM**

A HUNGÁRIA filmszínház a francia filmgyártás nagyszerű Tilos utakon című filmdráámáját újította fel. A mind végig feszültséggel telített dráma vonzó hatása lenyűgöző erejű. A darab rendezése gondosan körültekintő és francia elmélyültségre valló a játéktípus kialakítása. Corinne Luchaire és Annie Ducuoux művészetük legjavával viszik sikerre a darab főszerepeit.

**Csokonai Színház**

Csütörtökön A), pénteken B), szombaton C) bérletben este fél 7 órakor

**100 piros rózsá**

A legújabb látványos, mulatságos nagy operettsiker!

**Tóth Gábor**

**Szövevei ízlésesek Ferenc József út 89.**

**A „strohman-rendelet” végrehajtási utasítása**

A hivatalos lapban augusztus 29-én jelent meg a szinleges iparüzésről szóló úgynevezett „strohman-rendelet”. A rendelet úgy intézkedik, hogy az illetékes iparhatóság vonja vissza az iparigazolványt, illetőleg az iparengedélyt mindazoktól, akik az iparigazolvány, illetőleg iparengedély birtokában az ipar gyakorlását arra nem jogosult személynek teszik lehetővé. Mindazok a szinleges iparüzők, akikről az iparigazolványt, illetőleg iparengedélyt ilyen alapon visszavonták, három éven belül csak az illetékes miniszter külön engedélye alapján nyerhetnek újabb iparigazolványt, illetőleg iparengedélyt.

Az iparügyi miniszter a rendelet végrehajtási utasítását most juttatta el valamennyi másodfokú iparhatóságnak. Leszögezi, hogy a szinleges iparüzés kétségtelen megállapítását a dolog természeténél fogva nem lehet mindenre kiterjedő jogszabállyal meghatározni, ez tehát az eset összes tényközlényeinek gondos mérlegelése alapján kell elbírálni. Ennek a mérlegelésnek az irányelveit közli a végrehajtási utasítás.

A szinleges iparüző többnyire úgy igyekszik palástolni a való helyzetet, hogy a tényleges iparüző zsidó kifelé mint pusztá alkalmazott szerepelt. Ilyen esetben a szinleges iparüzést az iparhatóságnak külső lényekből levonható következtetések alapján kell megállapítani. A közelmúltban kiadott idevonatkozó rendeletek szerínt, ha az értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak száma ötnél kevesebb, egyetlen zsidót is csak akkor lehet alkalmazni, ha ugyanakkor értelmiségi munkakörben nem-zsidót is foglalkoztatnak.

A jövőben tehát nincs arra lehetőség, hogy az iparos vagy kereskedő értelmiségi munkakörben egyetlen zsidót alkalmazzon és ne legyen egy keresztény alkalmazott, aki az üzleti viszonyokról a tényleges helyzetnek megfelelő felvilágosítást adhat, a szinleges iparüzés így felderíthető.

Szinleges iparüzésre mutat, ha a nem-zsidó iparosnál, kereskedőnél az áru beszerzését, eladását, a pénz kezelését, a könyvek vezetését, az üzlet, az üzlem vagy a raktárhelyiség kulesának őrzését, az alkalmazottak felvételét és elbocsátását, a munka beosztását, irányítását, az áru elszállítást, az áru feletti rendelkezést, tehát az üzlet vagy üzlem vezetését kizárólag vagy túlnyomórészt zsidó végzi.

Jellemző tünet több esetben az is, hogy a nem-zsidó üzletet vagy üzemet szombaton rendszeresen zárva tartja, mert a bujtatott zsidó ezen a napon kereskedelmi tevékenységet nem folytat és nem engedi meg az üzlem nyitvatartását. Fokozott figyelemmel kell kísérni azoknak a zsidóknak a tevékenységét, akik eddigi ipari vagy kereskedelmi foglalkozásukat hatóságok intézkedés következtében hagyták abba. Meg kell vizsgálni, hogy az iparjogositvánnyal rendelkező milyen anyagi eszközökkel és milyen feltételek mellett vette át az üzletet.

Csendestársi viszony esetében is meg kell állapítani a szinleges iparüzést akkor, ha a zsidó csendestárs mint alkalmazott is tevékenykedik, vagy legalább az üzlet, vagy üzlem vitelbe lényegesen irányítólag befolyik, tehát rendszeresen az üzletben vagy üzlemben tartózkodik, ott rendelkezik, vagy intézkedik.

A végrehajtási utasítás nyomtatékosan hangsúlyozza, hogy a strohman-rendelet a keresztény érdekek előmozdítását célozza. Ebből következik, hogy nem vezethető a keresztények iparüzésének indokolatlan megakadályozására. Az iparjogositvány visszavonásának csak akkor lehet helye, ha a jogszabályok célját (a keresztény érdekek előmozdítását) meghiúsító közérdekelenséggel magatartás, az összes körülményeknek az előbb vázolt irányelveknek alapján való gondos figyelembevétele után, meg-

állapíthatónak látszik.

A helyzet megítéléséhez gyakran különleges szakértelem szükséges, azért a miniszter szükségesnek tartja, hogy a tényállás tüzetes tisztázása után az iparhatóság minden esetben hallgassa meg az illetékes kereskedelmi és iparkamarát és a hozott véghatározat egy példányát tudomás és esetleg a véghatározat elleni jogorvoslat (fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem) előterjeszthetése végett az illetékes kereskedelmi és iparkamarának is küldje meg.

Az iparjogositványok visszavonása esetében az iratokat átteszik az ügyészséghez, hogy az elbírálja: a zsidótör-

**Mussolini fiának jelenlétében megkezdődött a magyar-német-olasz nemzetek közötti ökölvívómérkőzés**

Budapest, szept. 23. (MTI): Ünnepelesen fellobogozott nemzeti sportcsarnokban szerdán délután hat órakor kezdődött a magyar-német-olasz nemzetek közötti ökölvívó mérkőzés. Az ünnepélyes felvonulást végig tapsolta a közönség. Ezután a magyar, német s olasz Himnusz következett, majd pedig **Stándi Antal** szövetségi főtitkár bemutatta a versenyzőket, akik a szorítóban súlycsoportonként hárman egymás mellé álltak és meleg kézfogással üdvözölték egymást. Telt ház előtt vonultak be. A légsúly két versenyzője, a német Obermaier és az olasz Paesani, az eredmény döntetlen lett. A hármas súlyban fergeteges taps fogadta a magyar Bogácsot, akinek a német Götzke volt az ellenfele. A vezető bíró olasz volt. Az első ment erős irama némi német főlényt mutatott. A második mentben a közönség lelkesítésére Bogács erősen küzdött, de a bírák még mindig



vénybe ütköző bűncselekmény története. Ha valamely szinleges iparüző az iparjogositvány visszavonása után új iparigazolványt, illetve iparengedélyt kiadásért folyamodik, a kérvényi a tényállás részletes ismertetése és az iratok csatolása mellett az illetékes kereskedelmi és iparkamarán keresztül az illetékes miniszter elé kell terjeszteni és csak az adhat ki újabb iparjogositványt.

A harmadik mentben Bogács folytatta támadását és végül is a két bíró a magyar ökölvívót hozta ki győztesként, egy pedig döntetlent ítélt. Végeredményben Bogács győzött pontozással. Pehelysúlyban a magyar Szepesnek az olasz Bonetti volt az ellenfele. A vezető bíró német volt. Az első mentet tapogatózó küzdelem mellett döntetlenül végződött. A második mentben a közönség biztatására Szepes rohamozott. Sok volt a beharc, mégis az olasz főlényt állapították meg a pontozók. A harmadik mentben Szepes hasztalanul az olasz főlé kerekedett s végeredményben pontozással győzött Szepes ellen. Könnyű súlyban a német Nürnbergnek az olasz Tiberi volt az ellenfele. Pontozással győzött Nürnberg. A mérkőzés alatt Vittorio Mussolini doktor a szorító mellett a vezetők között foglalt helyet és a közönség lelkesen ünnepelte.

**A Kossuth-utcai egyházrész tanácsülése**

A Kossuth-utcai egyházrész tanácsa, **Baja Mihály** lelképásztor és dr **Vásáry István** főgondnok elnöklésével tegnap délután a Dóczy-intézet rajztermében tartotta meg ülését. Jelen voltak a népes tanácsülésen Balogh István, Reke Gusztáv, dr Juhász Nagy Sándorné, Péterffy Lászlóné, Baskay Ferenc, Szakács Mózes, Kiss Miklós, Veress Bálint, Bod Ferenc, Lengyel Ferenc, Tamás Ferenc és többen mások.

**Baja Mihály** lelképásztor imával kezdte meg a tanácskozást, majd megnyitó beszédében megemlékezett a **Kormányzóhelyettes Ur** haláláról, a **Kormányzó Ur** családjának megpróbáltatásáról. A megemlékezést a jelenlevők állva hallgatták végig.

**Rásó Sándor** dr tanácsnok halálával megüresedett helyre a következő póttagot, **Tóth Lászlót** hívták be, aki letette az esküt.

Ugyancsak behívták az egyházrészti tiszteletbeli tanácsosok közé **Szabó Gerzson** nyugalmazott igazgató-tanítót, aki egyházrészti belmissziói munkában való részvételével szolgált rá a megbecsülésre.

**Ács Mihály** segédlelkész terjesztette elő a jövő évi nagyszabású munka-programot. A központban az ígérkedés áll. Minden szerdán délután bibliórát tartanak a templomban, mert nincs gyülekezeti termük. A női kör hetenként tart összejövetelt, melyen a szorgalmas női kezek a szegény iskolás gyermekek felruházásának munkáival foglalkoznak, másfelől a harctéren küzdő honvédeink részére meleg ruhadarabokat készítenek. Ezeket az összejöveteleket bibliórával kötik egybe.

Az egyházrészti leányok vidám összejöveteleket szerveznek. Különösen nagy súlyt helyeznek az ifjúság lelki gondozására. Ezt a munkát az egyház és a magyarság jövője érdekében szeretetteljes gondóval kell végezni és a vasárnapi iskoláktól a leventék lelkigondozásáig terjed. Megállapítja a munka-program, hogy nagyon sajnálatos az a mindinkább szembeötölő tünet, hogy a fiatalságot alig lehet a templomban látni. Pedig az ifjúság a jövő gyülekezete, s ha fiatalkorukban meg nem szeretik a templomot, később sem fognak odajárni.

Örömmel számolt be a szép eredményekkel folyó cserkészmunkáról, melyet **Fekete Sándor** tanító végez nagy hűséggel és szeretettel.

Különösen nagy gondot igényel a leventéifjúság lelkigondozása. Debrecenben komoly levente-lelkigondozás csak külön erre a munkára beállított

ifjúsági levente-lelkészek útján képzelehető el. **Ács Mihály** segédlelkész különben öthetes leventeparancsnok képző tanfolyamot végzett Békéscsabán, hogy annál intenzívebben foglalkozhassék a levente ifjúsággal.

Nagy erőfeszítéseket tesznek az egyházrész vezetől, a női kör tagjai a családlátogatások terén, bár ez egyik legnehezebb kérdése az egyháznak. A tapasztalat azt mutatja, hogy a lelképásztor családlátogatásainak gyakorlatilag áldásos hatása van. Nagy szeretettel és hűséggel fűzi az egyházhöz a beteget is a lelképásztori látogatás.

A szociális munka az egyházrész vezetőiségének legnagyobb gondja. Kibeszélhetetlen tennivalók vannak ezen a téren. Nagyon sokat köszönhetnek ezen a téren a munkát megértő tanítókarnak, a női körnek, a leánykör oadaó s fáradhatatlan tevékenységének. Csak ilyen szeretettel végzett közös erőfeszítés eredménye lehet, hogy a szegény iskolás gyermekeket felruhazzák és a rászoruló szegényeket esetenként pénzügyi támogatást adják. Eredményes munka folyik az egyházrészekben az ONCSÁ-val való tevékeny együttműködés folytán is.

A munkatervhez **Tamás Ferenc** missziói lelkész szólalt fel és utána a tanács egyhangúlag elfogadta a tervet.

**Baja Mihály** lelképásztor bejelentette, hogy a gazdasági bizottság nagyon fontos javításokat végeztetett el a templomnál, ezért a tanács köszönetét nyilvánította.

A tavasszal végzendő újabb javítások iránt is megkeresik a gazdasági bizottságot.

Nagy szeretettel foglalkozott a tanács a templom művészeti szépségének fenntartásával kapcsolatos kérdésekkel a lelképásztor jelentése alapján. A tavaszi nagyobb munkálatokra kész az egyházrész is a saját anyagi erejéhez képest áldozatot hozni.

A tanácsülés több folyóügy megvitatása után **Baja Mihály** lelképásztor imájával ért véget.

**Mielőtt kárpitos butorait beszereznéd**

tekintse meg kiváló ízléssel készített reklámmat. A legkényesebb igényeket is kielégíti. Antik kárpitos butorokat szakaszonként készítenek. — Raktáron modern reklámok és fotólek. hencserek stb. beszerezhetők.

**Szabó József**  
kárpitos mester. Arany éremmel kitüntetve.  
Szent Anna u 10-12. Vároasi bérház. Telefon 34-07.

## Debrecenben emelkedett a születések és halálozások csökkent a házasságkötések száma 1942-ben

A debreceni anyakönyvi hivatal egyike a legnagyobb munkateljesítményt nyújtó közhivataloknak. Születés, halál, eljegyzés, házasság... az élet nagy jelenségei találkoznak a vaskos anyakönyvekben... De alaposan megnövekedett a különböző iratok kiváltásával is a forgalom...

Ezt a munkát mintaszerű pontossággal bonyolítja le a dr. Tolnay Elemér városi tanácsnok, anyakönyvvezető irányításával dolgozó kiváló tisztviselőgárda, melynek tagjai: dr. Deák Sándor anyakönyvvezető-helyettes, fogalmazó, Varga István, Medgyessy Béla, Dávid Erzsébet, Kozma Erzsébet, dr. Ádám Gyuláné, Böhm Lajosné, Galló Margit, Szabó Lajos, Kleinrath Matild és Csathó Zoltán.

### Távházasságok terén Debrecen vezet

Nem Debrecenben kötötték az első távházasságát, viszont itt történt az első jelentkezés a miniszteri rendelet megjelenése után. Néhány héttel később ünneplés keretében közöttük kötötték dr. Deák Sándor anyakönyvvezető-helyettes előtt az első távházasságát, amely azóta ötször ismétlődött és pillanatnyilag négy pár házasságával kapcsolatban van folyamatban hivatalos eljárás.

### Csökkent a házassodási kedv ebben az évben

A hivatalban első útunk a házassági ügyek vezetőjéhez vizt. Varga István tisztviselő távollétében dr. Deák Sándor és Dávid Erzsébet látják el dr. Ádám Gyuláné és Böhm Lajosné segítségével ezt a munkakört.

A házassodási kedv csökkenését mutatja a ridég statisztika — mondja érdeklődésünkre Dávid Erzsébet tisztviselő. Ugyanis míg a múlt évben 1941 augusztus 20-ig 772 pár jelent meg nálunk házasságkötés céljából, addig az idén 654 párt eskettek meg a debreceni anyakönyvi hivatalban.

Lehetséges, hogy sokan a hagyományos „születés-utánra” halogatják az esküvőt és az év hátralévő felében behozzuk a különbséget.

A házasság előtti kötelező orvosi vizsgálatnál kapcsolatban mi a helyzet? — érdeklődünk.

A közönség a legnagyobb megértéssel fogadta ezt a rendelkezést, teljes mértékben átérzi annak jelentőségét...

### Jelentősen emelkedett a születések száma

A születési adatokat anyakönyvvezető Kozma Erzsébet tisztviselőhöz fordulunk ezután, aki készséggel nyújt felvilágosítást „Gyermek őfensége” hivatalos számbavételével kapcsolatban:

Jelentősen emelkedést mutat ebben az évben a születések száma, amit nemzeti és társadalmi szempontból egyaránt a legnagyobb örömmel regisztrálhatunk... 1941 január elsejétől augusztus 18-ig 1914 gyermek született, ebből 932 fiú, 882 lány, a többi halvaszületett... Ezzel szemben az idén, 1942 augusztus 18-ig 2028 a születések száma és ebből 976 a fiú, 968 a leánygyermek. Ez is ritkaság, hogy a két nembeli gyermekek száma ennyire kiegyensúlyozott legyen, hiszen mindössze 8 fiúval született több. Még egy

### Nem létező bőröket adott el, sorozatos csalásokat és zsarolásokat követett el a Debrecenben elfogott hattagú zsarolóársaság

A vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte a gyanúsítottakat

Beszámoltunk arról, hogy a vasúti csendőrség és a debreceni rendőrség leleplezett egy zsaroló társaságot, melynek tagjai többek között 15.000 pengővel károsították meg Szilágyi László debreceni tímármestert, Timár-utca 42. zást indított és ennek során nyomozta ki vitéz Rékassy László

detektív a Nyíregyházáról Debrecenbe küldött fekete-borszállítmányokat, az oroszborbíró zugmészárszékét s ennek kapcsán vettek őrizetbe kilenc egyént, akiket már át is kísérték a debreceni ügyészségre.

Nyerges Miklós dr. vizsgálóbíró kihallgatta a monstre bűnper családi és zsarolási részében vádlottként szereplő Kelemen Antal 40 éves kereskedelmi utazót, Fischer Miksa 40 éves kereskedelmi ügynököt, debreceni lakosokat és Ackermann Dezső budapesti lakos 10 kereskedőt, akiket az a gyanú terhel, hogy Nagyváradon ez év májusában Lengyel János és Weisz F. nagyváradi lakosokkal együtt ismeretlen sértettek, nemlétező bőröket eladásával tévedésbe ejtettek és illy módon azokat 3500 pengővel megkárosították.

Debrecenben pedig Szilágyi László tímármestert azzal a fenyegetéssel, hogy nyersbőr jogellenes megszerző-

örvendetes jelenséget észlelünk, nevezetesen a születési arányszám előre történését a középosztálybelieknél...

### Három nap alatt 67 halottat jelentettek be Debrecenben

Dávid Erzsébet tisztviselőnél, a halálozások bejelentési ügyének vezetőjénél megtudjuk, hogy a halál is gyakrabban tett látogatást ebben az évben. Míg 1941-ben augusztus 21-ig 1354 halálesetet jegyeztek be, addig 1942-ben ugyanezen dátumig 1576 halálozás történt...

Különösen nagyszámú haláleset történt az... vasárnapról szerdáig... Három nap alatt augusztus 17-től 20-ig nem kevesebb, mint 67 halálesetet jelentettek be.

Feljegyezzük a kapott adatokat, melyekben olyan szorosán megfér egymás mellett születés és halál, házasság és eljegyzés, akár csak az életben.

## DEBRECZEN

5 OLDAL  
1942 IX. 24.

tésére akarta kötelezni, ez azonban nem sikerült, mert Szilágyi másnapra ígérte a pénz kifizetését, azonban nem teljesítette azt.

Lengyel János pedig Nagyváradon Kelemennel, Ackermannal Fischer Miksa és Weisz Ábrahám gyanúsítottakkal együtt Herskő Ferencet félrevezette azzal, hogy részére bőröket adnak el és a nemlétező bőrre 3500 pengőt felvetnek. Erőhályfalván pedig Török Gábor IBUSZ eladót és Barátki nagyváradi bentest becsapta úgy, hogy 20, illetve 50 pengőt adott át váltás végett és közben az átadott papírpénzt is visszavette.

Szőke József pedig ismeretlen nevű debreceni zsidó sértettet, akinek leánya és két gyermeke Gallóban rekedt, azzal az ígérettel, hogy olyan összeköttetéssel rendelkeznek, aminek felhasználásával a sértett hozzátartozóit Magyarországra hozhatja, tévedésbe ejtette, de cselekményét nem fejezhette be, mert a sértett a dolgot meggondolta.

### Szombaton lesz a debreceni egyetem évnívótója

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem 1942 szeptember hó 26-án, szombaton tartja az egyetem Rector Magnificusai és tanácsai beiktató s az 1942-43. tanévet megnyitó közgyűlését. A közgyűlést az egyetemi templomban istentisztelet előzi meg. Délelőtt 10 órakor az egyetemi templomban Igét hirdet és imádkozik dr. Czeglédy Sándor, a református hittudományi kar ny. rk. tanára. Az egyetemi közgyűlés rendje délelőtt 11 órakor a központi épület aulájában: 1. Himnusz. Énekl. a Kollégiumi Kántus, az egyetem ének-kara. 2. D. dr. Kállay Kálmán, a református hittudományi kar ny. r. tanára, leleptő rektor beszámoló jelentése az 1941-42. tanévről. 3. Dr. Haendel Vilmos, a jog- és államtudományi kar ny. r. tanára, Rector Magnificus szakfoglaltó értekezése. 4. Híszkegy... Szabados B. Énekl. a Kollégiumi Kántus, az egyetem ének-kara. 5. Dr. Szentpéteri Kun Béla, a jog- és államtudományi kar ny. r. tanárának és e. i. dékánjának tanévnyitó beszéde. 6. Rector zárószavai. 7. Szózat. Énekl. a Kollégiumi Kántus, az egyetem ének-kara.

## Megegyezés

Írta: VIKTÓRIA.

Nehezen indult meg a beszélgetés a házaspár között. Így volt ez már hetek óta, mikor a férfi hazajött hivatalából... Az asszony fáradtnak és kedvteleneleg érezte magát, de okos és figyelmes volt, mégis kedves mosolyt, szeretetet igyekezett mutatni a férje felé, aki olyan sután, olyan kedvtelennel viselkedett vele szemben egy idő óta, mint egy kamazitú... Egyik se tudta, mi is történt kettőjük között tulajdonképpen... Nem veszekedtek tíz éve, mióta házasok voltak, talán még egy rossz szó sem hagyta el ajkukat, amit egymásra mondtak volna, meg nem sértették egymást, nem féltékenykedtek, mindenkül meg volt, mi volt hát akkor. Tették fel a kérdést, egyelőre csak befelé... A férfi ideges volt, amikor felálltak az asztaltól. Magával akart most maradni gondolataival. Cigaretta gyújtott és dolgozószobájába vonult. Az asszony nem ment utána, tudta, hogyha egy férfi ideges, szótlán, jobb hagyni, amíg meg nem jön a száva magától... Ő is beült szobájába és hozzálátott munkájához... A férfi újságot vett a kezébe de nem ment az olvasás sem... Igen, igen, meg kell mondanom végre — kezdett el önmagával vitatkozni — Ilonka jó asszony, tisztességes, türelmes, minden tekintetben kifogástalan feleség, nem szabad állítanom tovább! Ma lesz a napja, mikor szépen beszélget vele és elmondok mindent, úgy, ahogy van. Ő megérti egészen bizonyosan, hiszen mindig megértett mindent... És talán meg is tud bocsájtani azért, amit akarok majd mondani?... Kicsit megnyugodott és elővasta az újságot mégis.

Ilonka asszonynak sehogyan sem ízlott a kötés, pedig már elképzelte, mily csodálatos szép lesz ez az új kosz-

tüm, talán csodájára fog járni minden barátjának, s esdve kéri majd, magyarázza el a kötés mintát... Letette a munkát és kinyitott az ablakon... Igen, hátha megsejtett valamit István. Azért oly szótlán, oly komoly. Nem, nem szabad állítanom tovább, tíz év óta semmi titkom nem volt előttem, most is őszinte akarok lenni! Végeredményben megértheti, hiszen nincsen abban semmi bűn, ha valaki bevallja a másikat, hogy megszeretett más valakit, ne hitessék egymást tovább, még mindig sokkal tisztább és rendezesebb dolog ez, mint titokban tenni bármit is!... Igen, meg fogom mondani az igazságot, s ő egészen bizonyosan megérti, eddig is mindig a legjobb barátom volt, s megértett mindig...

Nem szólhette tovább gondolatait, halkán benyitott a szobájába valaki... Nem hitte, hogy így hamar alkalma nyílik a beszélgetésre... Férje megállt mögötte... Valahogy most nem néztek egymásra, mint máskor. Sőt, nem is szóltak egyelőre semmit. Csak megéreztek a nagy méla csöndben a feszült várakozást...

Végre a férfi megszólalt. Nézd Ilkém, milyen szép idő van mostan... Oly együgyű és siralmas ostoba kis megjegyzés volt, hogy az asszony majd nem hangosan elnevette magát. Talán akkor mondta neki ezt a férfi, amikor még udvarolni akart, s véletlenül egyedül maradtak és a fiatal, túlfatal ember zavarában mit is tudott volna hirtelen egyebet mondani!... Kevés volt köztük a karkülönbség... Végre aztán István mégiscsak megemelte magát, tudta, hogy ügyis előbb vagy utóbb átkell esnie mindezeknek... Ilkém, fogta két keze közé az asszony aranyfürtös szép fejét. Ilkém, mondanom kell neked valamit... de csak úgy ha nem haragszol meg érte rám!... Az asszony nem nézett rá még mindig

nem akarta, hogy férje szégyelje magát, ha meglátja őt mosolyogni... Mert hiszen mit is tehetet volna egyebet, mikor ez a komoly férfi ilyen kamazos ügytelenséggel viselkedett előtte?... Mondd szívem, felelte gyöngéd hangon, s ezzel felbátorította a férfit. Én tudom — kezdte el nagynehezen István —, hogy soha semmi nézeteltérés nem volt közöttünk, te vagy a leganyalibb feleség a világon, de... én most mégis egy nagyon, nagyon nagy dolgot szeretnék tőled kérni, drágám... Nagyon restem magamat, amiért jószággal és hűséggel ennyire visszaélek, s ilyen nagy dolgot akarok kérni... bocsáss meg, ígérem, mindent megteszek, amit csak kívánsz!

Ilona nem tudta mi fog kislúni ebből a beszédből. Érdeklődve várta a folytatást, s valami, eddig nem ismert érzés futott át lelkén. Valami, amiben öröm is van, csodálkozás is, számítás és meglepetés is. De egyelőre nem akarta, hogy a férfi esetleg mégis meggondolja a dolgot és abbahagyja mondókáját. István most kimondta, aminek oly szépen megfogalmazott bevezetőt szánt. Kimondta egyszerűen, minden kerteles nélkül, minden szépitgetést mellőzve... Drágám, én szeretnék elválni... Mert megtetszett valaki és...

Ilona megdöbbsent, mert bár ő is ugyanezt akarta mondani, fogalma sem volt, hogy férje meglepődött. De csodálkozása csupán egy pillanatra tartott. Felállt és nevette kezét közé fogta férje arcát. Oh, te aranyom, hiszen, hiszen... Most ő volt zavarban... Lehajította fejét, hogy kimondta a nagy szót: én is ugyanezt akartam neked mondani...

Látta a férfin, hogy még az asszonynál is jobban meglepődött, de aztán elmosolyodott. Nemhiába mindig mindent megbeszéltek tíz esztendőn keresztül, de most még véletlenül is

egyformán tettük meg életünknek egy döntő jelentőségű lépését, ugye, szívem?... Nem volt többé feszült a hangulat közöttük, megértették egymást és megcsókolták a férfi az asszonyt...

És ki és milyen!? Hangzott az első meglepetés után a kérdés. Most nem néztek egymásra, amikor kicsit szögyenkezve kimondták, majd nem egyszerre: a férfi megismogatta asszonya kezét: túlfatal, szívem... de nem kereste meg a bárszonyos tekintetét, mint máskor, ha valami nagyjelentőségű dolgot mondott. Valami különös lelkiismeretfurdalást érzett egy percig... Túlörög... mondta az asszony csöndesen, de határozottan és visszavonhatatlanul. Ezt már egyszerre kimondták: húsz évvel idősebb; húsz évvel fiatalabb — fejezte be a férfi különösen összetélapkozó gondolatukat és érzésüket. Nem esett több szó az egészről... Egykét kedves, jó szó, jókívánság az eljövendőre, és elváltak utaik...

Jóbarátok maradtak továbbra is... Nem fordultak el egymástól haraggal és mélységes gyűlölködéssel, ellenkezőleg, mintha tekinteteikben benne ragyogott volna egy ki nem mondott köszönet, egy titokban tartott hála, s mintha ennyit mondtak volna, szavak nélkül: „Köszönöm, hogy mindig megértettél és hogy jó voltál hozzám, amíg csak együtt éltünk!” És továbbmentek.

Egy esztendő elmúltával csöndes esküvőt tartottak mindketten. És egy másik esztendő elmúltával összetélapkoztak. Egymásra mosolyogtak. A férfi feleségével ment, aki gyermekköcsit tolt... az asszony az urával sétált és lehajolt a csörgőért, amelyet kislánya kibott az áramvonalas gyermekköcsiből...

És ebben a pillanatban mintha megértettek volna valamit...

## Füvésztől a Donnál

(Honvéd haditudósító század, Verecsényi János zászlós.)  
Páncélosaink számára az első bevetés!

Százötvenkilométeres rohanás indul meg a következő órában. Sietniünk kell mert a sopronmegyei és vasi honvédek erősen várják már segítségünket. Ellen-séges páncélos erők sorakoztak fel ve-lünk szemben, még hozzá a Don innen-ső partján. Könnyen meglehették, hi-szen itt a még szovjetkézen lévő terüle-tekbe kanyarodik be a Don, vagy tizen-kétkilométeres nyílással. Magas dombok zárják el honvédeink elől a kanyar nyí-lását.

Alig hajnalodik meg.  
A domboldalak homokfala elnyeli motorjaink zúgását. Sikertől észrevétle-nül az ellenség közelébe férköznünk a szakadékok rejtéküljain. Most a balra áta-oi csinálnak a harcokcsik és több-soros lánokban kapaszkodnak fel az el-lenséges dombra... Ahiról az ember úgy érzi, mintha a meredekről minden pillanatban a fejére eshetnek. Mel-lettem aknavetők eregetik meredek lö-véseiket. Fölöttem útegeink lövedékei zúgnak kelet felé. Tízperces megsemmi-sítő tűz!

A parancsnokoknak tartalék harcok-csijuk is van, hogy az első megbénulása esetén a másodikból vezethessék tovább a csatát. Ebben a parancsnoki másod-kocsiban kapok helyet. Öten vagyunk a szűk hordóban. Semmi fölösleges mozdulathoz nincs helyünk. Előttem a vezető, mellette a rádiós, a forgató-ronyban álló parancsnok egyuttal a lö-veg és géppuskalövész. Mögöttem van a lötlő-kezelő honvéd.

Mindegyikünknek rádióhallgató a fe-jén. Azon jelenlünk alakulatunk pa-rancsnokának, azon is kapjuk az irá-nyítást, elől periszkóp. Minden irány-ban törhetetlen üveggel fedett keskeny kémlelőrések.

Amin a föltöre érünk, szélbontako-unk. Sakkötélszerűen nyomulunk elő-re. Előtünk laposan ívelő dombtető, rajta méteres napraforgósárok még tavalyról, közöltük sűrű bogáns. Jobb-ról égő kazlak és tanyák lángjai fokoz-zák a virradat gyér világosságát. Fe-lülről orosz aknavetők és útegek meg-induló erős tüze. Némelyik lövedék olyan közel vágódik harcokcsijaink kö-zé, hogy a velünk élónalban haladó parancsnoki kocsit is megemelgeti. Az Úristen azonban vigyáz ránk. Az árka-szokra és lövészekre is. Akit a pírka-dásban látok; még egy sem bukott le. Pedig fáradhatatlanul nyomulnak előre harcokcsijaink mögött.

— Bejla gyorsabban, Bejla lassab-ban, Bejla jobbra, Bejla balra — hal-lom harcokcsim parancsnokának irá-nyítását. Tündööm, ki az a Bejla, de aztán rájövök, Béának hívhatják. Ez a Bejla egyébként Biharból való gépész. Éppen most csap arcába első lövésünk füstje. Arcáról látom, hogy vele együtt magam is koromfekete lehetek. Fél-jobbra töltünk nagy lánggal ég egy ka-zal. Ahogy felnezek a toronynyílásba, harcokcsiparancsnokunk arcán pirosan tükröződnek a tűz villódzó lángjai.

— Mit látsz György? — kérdezi tőle Bejla.

— Disznólést! — ordít le György a dübörgésbe s azzal máris megszólaltatja a géppuskát, lövege pedig ontja a re-peszgránátokat.

Mire a dübörgéstől félig süketen ki-dugom a fejem a toronyból, már csak szétszórt fedezéket s körülöttem orosz katonák holtesteit látom. Más harcok-csik mögött megadóra nyújtózó szov-jetkatonákat terelnek össze lövészeink. Tovább! Tovább!

György, a somogyi földművesgyerek igen vakmerő. Csak úgy fütyölnek kö-

rülötte a golyók. De csak nem tesz fel sisakot. Tőle ugyan hiába találták ki a periszkópot. Földellen fölül áll ki a nyi-lott toronyba. Csak akkor engedi ma-gára tenni a sisakot, mikor menyasz-szonya nevével kérdezem tőle.

— Annuska — feleli a vitéz. Aztán úgy somogyiasan lekiált:

— Állj meg Bejla!  
Bejla megállítja óriásunkat. Mind-annyian jobbra tekintünk.

### Jobbról ellenséges harcokcsik

Mögöttünk orosz lövészek. De ekkor már lö is György. Jóska, a szabolesi földművesfiú, most veszett gyorsasággal tölt egymásután repesz- és páncélgránátokat váltogatva. Négy orosz páncéldög ég már jobbról. De még egyik sem a mi eredményünk. Megyünk tovább. Egy égő tanya vakító fénykörébe lépünk. Éppen a legrosszabbkor: Megmozdul egy kazal és közeledik felénk. A szalma lemaradozik s kibuzik alóla — egy orosz harcokcsi. Így álcázta magát!

— Csak pontosan, idő van még! — biztatja magát György vitéz.

Az orosz középhez harcokcsi ket-tőt lött. Egyik sem talált belénk, mert még élünk. De a mi második lövésünk beléjerobbant.

— Csaknem koccintottunk! — or-dítja bele ujjongásunkat rádióunk, aki pesti gépmunkás.

Ől vigyorgó kormos arc nevet ösz-sze. Jóska a végefelé már olyan sebesen löttöt, hogy nekem kellett letépnem a gránátok biztosítékait. Ez volt az első páncélosunkám.

Árkászaink ezalatt sorra vizsgálják át a kilőt orosz harcokcsikat. Csak sze-net és sült húst találnak bennük, ak-kora hatása van a fojtott acélkamrába berobbanó páncélgránátoknak. Egyikből azonban még visszagéppisztolóznak, mikor rájuknyitják a toronytetőt. Itt csak a motort találták el. Árkászunk visszautrik és pillánygorsan egy kézi-gránátot hajít a toronynyílásba.

Ezek se mennek többet Sztalin előtt díszmenetben.

Egy ujjongás a harcokcsik! Csupa kétkezi magyar munkás dolgozik hen-ne, meg egy boldog haditudósító.

### Előretör a balszárny

Alighogy az ellenségnek a mi jobb-szárnyunkra tapadó karját letörtük, a balszárnyon lévő szomszéd alakulataink is támadásra indulnak.

Szelső harcokcsik szeretne az újabb támadókkal tovább rohanni. Egy fiatal, tüzes szőke hadnagy a parancsnoka

— A nyolcszázötvennégyes számú harcokcsi ne támadjon, csak az okla-lunkat biztosítsa! — fékezi le lendüle-tét alakulatunk parancsnoka. Ő is fiat-al, de sokakért felelős. Keményen, fél-tősen vigyáz harcokcsijaira.

A balszárny ezalatt megközelelti már az erdőt, mikor végre egy újabb rádió-parancs miunket is előredob néhány száz méterrel.

— Menekülő gépkocsik surranak át az erdő jobbsarkán! Szemközli dombon a búzatábla szélén álcázott ellenség! Ve-zetett tűz! Tűz!

Mialatt mi a megadott célokat löjjük szét, balszárnyunk már az erdő fám gá-zol át roponyva. Rádióink sok halottat, harcokcsirocsokat, menekülőket je-lent. Lövészeink, meg a soproni, vasi honvédek a menekülők nyomában.

Ahogy a toronyból köröskörül ki-kémelek, magyar páncélos veszteséget még nem találok. Örömom azonban ko-rai, mert fejhallgatóm rossz hírt kö-zöl.

### Orvos kell

— Az ölszázkilencvennégyes számú harcokcsit találat érte! Orvosi segítsé-

get kérünk!

Távesővemem látom: egy órnagy a torzsból odakanyarodik harcokcsijával a sérült kocsit mellé és a golyózápor-ban sorra emeli át a sebesülteket saját harcokcsijába. Több ellenséges harcok-csi is odatűzel. Mi persze tüzzel csilla-pítjuk az ellenfél tüztét, amennyire in-nen messziről csak lehet. Nagy meg-könnyebülésünk, mikor megérkezik az orvos harcokcsija. A sérült harcokcsi sem jutott ellenséges kézbe. Nem is gyulladt ki, elvontatták.

Dübörögve indul tovább a század többi harcokcsija.

Most iszonyú csattanások és tűz az erdő felől!... A magasból lecsapva re-pülölnék szórják a bombáikat. Egyre tá-volodó becsapódásaikból látom az el-lenség hátrálását. Hiába segítenek őket a Raták; nyitott harcokcsijaink, a Nim-ródok léghárító tüzükkel visszakerge-tik rajfajkat.

A menekülő orosz repülőek egyike ké-sik!

Vesztélre! Éppen akkor kanyarodik zuhanó támadása után fölfelé egy Hé-jánk. Egy szempillantás és már csak egy nyíló ejtőernyőt s hulló Ratát lá-tok; ulána hatalmas robbanás.

### Győzelem vagy halál

Ez a jelmondat olvasható alakula-tunk minden harcokcsiján.

S amin a szívósorogva figyeljük baj-társaink harcát az erdő felől érkező füst és hangpokolból; nagyon kívánjuk már mi is itt közepén ezt a vagy-vagyot.

S végre, itt a mi időnk! Az erdőből kiüzött ellenség most a mi harcokcsi-jeink vonala felé menekül.

— Ott szemben, a dombon! — or-dítjuk bele mindegyik kémlelőnyílás mellől a zakolatásba. Aztán vad tüzet

## Az új záróratörvény életbelépése

Megállapodtak a debreceni kereskedők a nyílt árusítási üzletek egyöntetű nyitvatartása idejében.

Köztudomású az érdekelt kereskedők és iparosok előtt, hogy a nyílt árusítási üzletek hétköznapi záróját szabályozó, 1942 évi VI. tc. október 17 napján lép életbe. A törvény rendelkezései értelmében a törvényhatósági jogú s megyei városokban az olyan nyílt árusítási üzletet, amelyben kizáróan, vagy túlnyomóan élelmiszert, vagy tüzelőanyagot árusítanak, köznapon reggel 6 óra előtt kinyitni és este 7 óra után, szombaton este 8 óra után nyitva tartani, egyéb nyílt árusítási üzletet köznapokon reggel 7 óra előtt kinyitni és este 6 óra után, szombaton este 7 óra után nyitva tartani nem szabad. Az új törvény felhatalmazást ad annak, hogy a városok polgármesterei és megyékben az alispánok a törvényben megszabott zárórától eltérően is szabályozhatják a szóbanlévő üzletek nyitvatartási idejét. A törvényben megállapított zárórától eltérő korábbi üzletnyitási és későbbi üzletzárási időpontot csak abban az esetben állapíthatnak meg a városok polgármesterei, ha egyidejűleg az üzleteknek a déli órákban legalább olyan hosszú időt át zárva tartását rendelik el, amelynek tartama megfelel a törvényben megállapított árusítási idő előtt és után lehetővé tett árusítás időtartamának. Az üzleteknek a déli órákban 3 óránál hosszabb időt át zárva tartását nem lehet elrendelni. A zárvatartás idejének a déli 12 óra és délután 4 óra közötti napszakba kell esnie.

Az új záróratörvény végrehajtása tárgyában intézkedő rendelet tervezete is elkészült, amelyet a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter véleményezéssel céljából a debreceni kereskedelmi és iparkamarának is megküldött.

A kamara az ipari és kereskedelmi érdekeltségű véleményét meghallgatva több értekezletet tartott és ezeken előterjesztett észrevételeket és kívánásokat a kereskedelmi miniszter elé terjesztette.

A kamarában tartott megbeszélések folyamánként a debreceni kereskedelmi érdekképviseletek és pedig a Debreceni Kereskedők Társulata, a Baross Szövetség és a Fűszerkiskereskedők Egyesülete, folyó hó 21 napján a Kereskedők Társulat tanácstermében egy-ületek közti értekezletet tartottak, melyen részletesen megtárgyalták azt a közös javaslatot, amelyet a város polgármestere elé terjesztettek a Debrecen város területén nyílt árusítási üzletek zár-

## DEBRECZEN

3. OLDAL  
1942. IX. 21.

indít egész vonalunk az orosz harcok-csikra. Egy se meneküljön.

Döbbenet állapítjuk meg, hogy a mi lövegünk besült a sok tüzelés után. Nyakunkon mindjárt az ellenség s páncélosokra csak nem géppuskázhatunk. A lövegnek működnie kell. Lázasan sze-di szét György és Jóska, de hasztalan. Lövegünk néma, Végre Andris jön át a szomszédos harcokcsiból. Nemhiába szakember a lövegekben ez a szabolesi gyerek, látjuk, hogy máris megtalálta a hibát.

Csak már lehetnének. Meglepetéssel látjuk, hogy az erdőből elég kevés pán-célos menekül felénk a dombélen. A többi balszárnyunk megaprította s irigykedve látjuk, hogyan lövik el elő-lünk parancsnokunk és a többiek a maradékot is.

Végre kész a löveg. A legutolsó mene-külőnek mi is odaduplázunk meg. De az nélkülnk is parádés találatokat kap-olt. Nekünk már nem jut. Csak elő-tünk vagy tizenkettőt löttek ki. Négy amerikai gyártmányú szirénázó magas harcokcsit pedig gyaloysági páncéltör-örök úgy találtak el, hogy kiemelve belőlük a halott belsejüket, máris szakszerűen kormányozva vezetik őket hátra vagy örömjongással.

Alig múlt el néhány óra, jelentékes futnak be a páncélosok vezérkari főnö-kéhez, hogy harcsoportjaink mánde-niütt elérték a Dont. A hídfőt védő 51. orosz páncélos dandárt szétvertük. Meg-semmisült, vagy megadta magát, szét-ugrasztott részei az erdő mélyén keres-nek menedeket.

Páncélosaink tüzkeresztje fényesen sikerült...

órájának külön megállapítása érdeké-ben.

Az értekezleten létrejött megállapo-dás szerint nevezett egyesületek egy-ütes beadványban kérik a város polgár-mesterétől, hogy az új záróratörvény életbelépésétől kezdődően a nyílt áru-sítási üzletek reggeli nyitására idejét — a cukrász, hentes és mészáros, vala-mint a sütőipari üzletek kivételével — egyöntetűen minden hétköznapon reg-gel 7 órában állapítsa meg.

A déli záróra idejét pedig akként kérik szabályozni, hogy az előbb emli-tett nyílt árusítási üzlet fél 2-tól—fél 4 óráig legyen zárva. Az esti záróra ide-jére névze az értekezlet abban állapo-dott meg, hogy a hétköznapi esti zár-órát — a szombati zárórát is ideértve — az élelmiszer üzleteknél este 7 órá-ban, egyéb nyílt árusítási üzleteknél pedig este 6 órában kérik megállapí-tani.

Egyhangú megállapodás jött létre a kereskedelmi egyesületek között abban is, hogy nagypénteken a kizáróan, vagy túlnyomórészt élelmiszert, vagy tüzelő-anyagot árusító üzletek déli 12 órától, az egyéb nyílt árusítási üzletek pedig egész napon át zárva tartassanak. — Ugyancsak megállapodott az értekezlet annak a kérelemnek előterjesztésében is, hogy október 31-én a reformáció ün-nepén a nyílt árusítási üzletek csak déli 12 óráig legyenek nyitvatartathatók.

### Halálos szerencsétlenséget okoztak a megvadult lovak

A józsa csendőrös telefonon jelen-tette a debreceni kir. ügyésznek, hogy Szabó Antal 41 éves józsa lakos leest a kocsijáról és olyan szerencsét-lenül zuhant a kövezetre, hogy koponyaalapítórés következtében néhány perc múlva meghalt.

A tanúk vallomása szerint Szabó Antal lova eddig meg nem állapított okból megvadult, elragadták a sze-keret és így zuhant ki a kocsiból a szerencsétlenül járt gazdálkodó. A deb-receni ügyész a temetési engedélyt megadta.

— Faruk király felépült betegségéből Felépülése után résztvett Mehmed Ali az egyiptomi dinasztia alapítójának emléktünnepségén.

## Gondos szülőnek

fontos a gyermeke szeme:

Szemorvosi recept után pontosan készít szemüveget szolid árban.

**Ungár József** látszerész és fotoszaküzlete

Széchenyi-utca 1. szám.

## Csodás melleket

varázsolunk fűzőnkkel  
és melltartóinkkal  
**GOLDSTEIN KAROLIN**  
cég. Miklós-utca 5

### Az új kalocsai érsek és az új váci püspök

Jelentettük, hogy XII. Pius pápa  
móri Glattfelder Gyula pápai trónálló,  
csanádi püspököt kalocsai érsekké, Pé-  
tery Pétró József prépost-kanonokot,  
egri plébánost pedig váci püspökké  
nevezte ki.

Glattfelder Gyula, az új kalocsai  
érsek 1874-ben született Budapesten.  
A hittudományi főiskolát a budapesti  
tudományegyletemen végezte. 1910-ben  
a budapesti tudományegyletem hit-  
tudományi karán tanár lett. Budapesten  
megalapította az első Szent Imre kol-  
legiumot, amelynek igazgatója is volt  
1911 márciusáig, amikor csanádi püs-  
pökké nevezték ki. 1923 márciusáig  
Temesvárról, a régi székhelyről kor-  
mányozta egyházmegyéjét. Ekkor  
azonban a románok kiutasították.  
Azóta Szegeden tartotta székhelyét és  
onnan igazgatta a csanádi egyház-  
megye magyar részét. Fáradszorgos  
buzgóságát fejtette ki egyházmegyéje  
hitéletének emelése érdekében. 1932.  
ben az Actio Catholica ügyvezető el-  
nöke lett. A pápa ez év júniusában  
pápai trónállóvá nevezte ki.

Pétery Pétró József, az új váci püs-  
pök eddig egri plébános és prépost-  
kanonok volt. 1890-ben született Mis-  
kócon, hittudományi tanulmányait az  
innsbrucki egyetemen végezte. Itt  
nyitotta a hittudományok doktorátusát.  
Ezután Egerben teológiai tanár és a  
papnövekedék lelki igazgatója lett.  
1938-ban tiszteletbeli, majd 1939-ben  
valóságos kanonok. Ugyanekkor az  
egri érsek rábízta az egri plébánia ve-  
zetését. 1940-ben prépost címet kap-  
ta. A hitéleti és papnevelési munkája  
mellett nagyszabású irodalmi műkö-  
dést is fejt ki.

### Jánosi Zoltán és a homok- kertiék

A debreceni református Kollégium-  
nak évszázadokon át sok jeles tanu-  
lója volt, akik a tudomány, irodalom és  
a közélet mezéjén lettek kiválók.  
Ezen jelesek közé tartozott az elhunyt  
Jánosi Zoltán lelkész is. Tudománya,  
széleskörű képzettsége, csodásan ható  
szónoki képessége már teológus diák  
korában predesztinálták a pápi pályá-  
ra. Hozzájárult ehhez igazságérzete  
felépült humánus gondolkodása. Sze-  
rette az embereket, különösen szerette  
a dolgozó kisembereket, a munkásokat.  
Nem gyűlölte a nagyokat, nem volt a  
marxizmusnak a tanítványa, hanem a  
Krisztus tanítványa volt. Egész életében  
polgári alapon, a magántulajdon alap-  
ján állt, csak a kizsákmányoló kapita-  
lizmust ostorozta. Sokan félreértették,  
pedig kevés nemesebb lelki ember  
akadt hozzá hasonló.

Eznek a századnak elején, mikor a  
Homokkerti mozgalom indult az  
írni, hogy az ott élő kisemberek rész-  
re kulturális intézményeket létesítsenek,  
Jánosi Zoltán mindjárt bekapcsolódott  
a homokkerti mozgalomba és együtt  
működött Harsányi Gusztávvval, dr. Fe-  
renczy Gyulával, Szabó Kálmánnal és  
másokkal, hogy ebben a városrészben  
iskola, istentisztelet helye és ref. olvasó-  
kör létesüljön és ameddig csak itt la-  
kolt, mindig szívén hordozta a homok-  
kerti lakosság sorsát, eljárt egyesek ma-  
gánügyeiben is és segített rajtuk. Az is-  
tentisztelet tartásában ellentétbe került  
a hivatalos egyházzal, ahol nem jó  
szemmel nézték működését, pedig az  
evangéliumi református vallás ígért hir-  
dette. Jánosi kijárt a Homokkerti-be, sőt  
a teológiai ifjúságot, Harsányi Pál sze-  
niornal élén, buzdította, hogy vegyék  
pártfogásba az ottani gyülekezetet. A  
ref. Olvasóegyletet egy időben az ő in-  
dítványa mentette meg az anyagi rom-  
lásból.

Hogy mennyire mentes volt minden  
kicsinyes felekezeti kedéstől mutatja  
az, hogy Wolaffka Nándor kol. püs-  
pök halála alkalmával költeményvel  
adózott emlékének.

Jánosi Zoltán nagy meggyőződéssel  
bírdelte igazságát és úgy járt, mint  
egyik nagy elődje, Sinay Miklós.  
Kövér Gyula.

### Debreceni kereskedők nyilatkozata az esti zár- órának kultúr-érdekekből való megváltoztatásáról

Néhány nappal ezelőtt a „Debrecen”  
hasábjain több oldalról hozzánk  
beérkezett óhajra szövezték, hogy a  
színház és mozgókorábbi kezdési idő-  
pontjával kapcsolatban, melyet a je-  
lenlegi helyzet tett szükségessé, az  
egész munkafronton a munkaidőnek  
némi átállítása lenne szükséges.  
Ugyanis a helyzet az, hogy a színház  
például este fél 7 órakor kezd előad-  
sát, hogy a közönségnek a legtávolabbi  
lakó rétege is az első ülés kezdete  
előtt hazatérhessen. Ez a közönség  
érdekeiben tett intézkedés, mint azt  
már a gyakorlat bebizonyította, kitü-  
nően bevált, azonban ugyanakkor a  
színház a korai kezdés megfoszlotta  
egy közönségrétegtől, akik délután  
6—7 óráig munkában vannak.

A hozzánk beérkezett elgondolások  
alapján hangoztattuk, hogy a téli idő-  
re nem-e lehetne összehangba hozni a  
színház korai kezdését a munkaidő  
olyan beosztásával, mely lehetővé  
tenné, hogy az üzleteket egy órával  
korábban zárják, a hivatalokban is  
legalább öt órára befejezzék a délutáni  
munkát és így a közönségnek az a ré-  
sze, mely látogatja a színházat, mozi-  
kat, továbbra is zavartalanul élvezet  
tehesse ennek a kultúrátámogatásnak.  
Hiszen rendkívül fontos, hogy kultúr-  
életünk zavartalanul folyjon tovább  
és ne érezze meg döntően a rendkívüli  
időket.

A felvetett gondolatokhoz kapcsola-  
ban körkérdezt intéztünk Debrecen  
város kereskedőitársadalmának né-  
hány tagjához és megállapíthatjuk,  
hogy kivétel nélkül minden részről a  
lelteljesebb készséget láttuk a kultúr-  
életünk, közéletünk színházunk tá-  
mogatásával kapcsolatban hozandó  
esetleges változtatásokra. Egyelőre ter-  
mezeseleg nehézségeket okoz a for-  
ma megtalálása, hogy a nyolcórás  
munkaidő miként illeszkedjen be olyan  
keretbe, mely lehetővé tenné az üzle-  
teknek ötórás zárását. A gondolat  
egyébként is kitűnően találkozik azzal  
az elgondolással, hogy a fűtő- és vilá-  
gítóanyag megtakarítása érdekében  
is jelentős lenne korábbi záróra be-  
vezetése.

Kontsek László nagykereskedő, a  
Kereskedő Társulat elnöke a követ-  
kezőket mondta munkatársainknak:

— A napokban volt a kamarában  
értekezlet a záróra-törvényvel kapcsola-  
ban. Itt szóba került, hogy télen,  
amikor korábban lesz első ülés és a  
közönség, ezt már tapasztalhatóból tur-  
juk, igen tartózkodóan viselkedik a vá-  
sárlástól az első ülés idején, világi és  
fűtési szempontból sem közömbös  
egy korábbi záróra terve. Ezt fontoló-  
ra véve indítványoztam, hogy a ka-  
mara a rendelkezésére próbálja meg be-  
vezetni, hogy a polgármesternek le-  
gyen meg a jogja ahhoz, hogy az érde-  
képviselők kérésére megváltoztat-  
hassa a záróórát. Ez abból a szempont-  
ból volna lényeges, hogy ha nem kell  
a minisztériumhoz fordulni hasonló  
kérdéssel, sokkal rugalmasabban, gyors-  
sában elintézhető lenne a kérdésnek  
legszükségesebb és a momentán helyzet  
által diktált megoldása. Már voltak,  
akik felvetették a korábbi zárás esz-  
méjét és nézetem szerint a fűszerke-  
reskedőknek nem lesz akadályuk annak,  
hogy kultúréletünk zavartalansága ér-  
dekeiben némileg átállítsák a mai zár-  
órákat.

Benyóts Emil nagykereskedő a kö-  
vetkezőkben vázolta a helyzetet:  
— Nem olyan egyszerű dolog a zár-

órának például 5 órára való átállítása,  
mert a legnagyobb forgalmat az üzle-  
tek általában 5—6 óra között bonyo-  
lítják le. Az ebédidő megrövidítésével  
is bajos lenne ezt megoldani, mert  
arra a kétórás időre nagyon szükség  
van. Mindenesetre a kérdést több  
szempontból kell megvizsgálni, a köz-  
önség érdekeit, a szükséges munka-  
teljesítmény elvégzésének szempontját  
is figyelembe venni. Különben is azt  
hiszem, hogy például a színházlátoga-  
tással kapcsolatban inkább a fűszer-  
kereskedéseknél van nehézség, ahol  
hét órakor van záróra, mert a hat óra-  
kor záró üzletekből el tudnak menni  
fél 7 órai kezdés mellett is a színhá-  
zba.

Nagybáky-Sesztina Jenő kormány-  
főtanácsos az alábbi nyilatkozatot  
adta:

— Tudtommal a kereskedők érde-  
képviselése, melyben a Baross Szövet-  
ség vezetősége is résztvevő, foglalko-  
zott a napokban a záróra-kérdéssel.  
Ami az üzletek záróórájának kultúr-  
érdekekből történő előbbrehozását illeti,  
az éjt gondolkozóba, hogy a megsza-  
bított munkaidőt nagy nehézségekbe ütkö-  
zik beilleszteni a megmaradó időbe. A  
történelmi napokban ugyanis fontos,  
hogy mindenki a munka maximumát  
nyújtsa idebent és az élet taktusa tö-  
rést ne szenvedjen. Nagyon szeretném  
a színház virágzását, nézetem, hogy  
mindent el kell követni felkarolására,  
de az elvégzendő teljesítményt sem  
szabad feladni. A jól bevált déli ebéd-  
szünet megrövidítése is csak nehezen  
lenne megoldható. Végül az sem hagy-  
ható figyelmen kívül, hogy ma a köz-  
önségnek több időt kell eltöltenie az  
árak megszerzéséért, mint máskor és  
nehéz a kereskedőnek azt az időt  
csökkenteni, melyben közönsége ren-  
delkezésére áll. Mindezeket a szem-  
pontokat fontolóra kell venni a kér-  
dés elbírálásánál és ha így van mód  
arra, hogy a színház és más kulturá-  
lis intézményünk érdekében tegyünk  
valamit, mindent el kell követni fel-  
karolásukra.

Dr. Kontsek Miklós cipőnagykeres-  
kedő a következőket mondta:

— A színház és általában kultúr-  
életünk támogatása elsősorú érdek,  
Azonban az ezzel kapcsolatba hozott  
záróra-kérdés olyan sokrétű és a vé-  
lemények e tekintetben némileg meg-  
oszlának, ezért nézetem az, hogy  
ebben a kérdésben szakmai értekezle-  
tet kellene összehívni, hogy az dönt-  
sen. Nem utolsó szempont a kulturális  
érdek mellett a nemzetgazdálkodási  
érdek sem, hiszen árammal és tüzelő-  
vel jelentékeny takarékoskodást je-  
lent, ha téli időben korábban zárnak  
az üzletek.

Schlachta Sándor nagykereskedő a  
következőkben vázolta a helyzetet:

— A napokban foglalkozott érde-  
képviselők a záróra-kérdéssel az  
október 17-én életbe lépő záróra-  
törvény kapcsán. Ekkor egységesen a  
hat, fűszerkeknél hétórás záróra és a  
déli szünetnek is egységes megállapí-  
tása mellett történi döntés. Azt, hogy  
kultúr-érdekekből és fűtési, világi  
anyag megtakarításának szempontjá-  
ból korábban zárjunk, a közönség  
kényelme szempontjából nem tartom  
aggályosnak, hiszen a sötét téli dé-  
lutánokról van szó, amikor úgyis mi-  
nimális a vásárlás. Mindenesetre sok  
egyéb szempont mellett a színház és  
kultúréletünk érdekei sem hagyhatók  
figyelmen kívül.

DEBRECZEN

7. OLDAL  
1942 IX. 24.



Az új 49-ik  
magyar királyi osztálysorsjáték  
játékterve párhuzamos esélyeket nyújt,  
mert egy sorsjeggyel szerencsés  
esetben nyerhető:

**700.000**

pengő.

Jutalom:

**400.000 P.**

Főnyeremények:

**300.000 P.**

**100.000 P.**

**70.000 P.**

**60.000 P.**

**2 X 50.000 P.**

**2 X 40.000 P.**

továbbá

**30 000 P.**

**16 à 20 000 P.**

**27 à 10 000 P. stb. stb.**

Az I. oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
3:50 P.	7 pengő	14 pengő	28 pengő

Sorsjegy az összes főelárusítónál

kapható! — Minden számnak

egyenlő esélye van!

Böhm István könyv- és papírkere-  
kedő a következőkben nyilatkozott  
munkatársainknak:

— A könyv- és papírkereskedők  
már túl vannak a nagy ideyén és  
ebből a szemszögből nézve jónak lá-  
tom a korábbi, mondjuk délutáni öt-  
órás zárás időt, mert az legalább 25—  
30 százalékos fűtőanyag és nagy vilá-  
gítási megtakarítást jelent. Ahogy a  
déli záróra simán keresztülmenni és  
beidegződött a közletudatba, úgy a téli  
korábbi zárás is napok alatt átmenne  
vérebe a közönségnek és semmi fenn-  
akadást nem jelentene. Azok a kultúr-  
érdekek, a most már végre ismét saját  
színházunk támogatása, amire a gon-  
dolat felvetői hivatkoznak, egyébként  
is olyan fontosak, hogy semmiképpen  
sem lehet napirendre térni felettük és  
a keresztény kereskedőtársadalomnak,  
ha módjában áll, még némi áldozat  
hozatalával is segítségére kell sietni  
kultúr-intézményeinknek.

Debrecen kereskedőtársadalmá te-  
hát — mint a fenti nyilatkozatokból  
kiallik — egyaránt kész kulturális  
életünk támogatására a közönség érde-  
keinek és a mindenkire kötelező fon-  
tosági munkateljesítménynek meg-  
ővése mellett. A magunk részéről is  
szükségessé tartanánk, ha az érdekel-  
tek ebben a kérdésben érdekképvisel-  
leti állást hívnának össze és azon hoz-  
nának valamennyi szempont mérlegelése  
melletti megfelelő döntést.

— Nagy a tisztelvény az amerikai  
hadseregben. Emiatt három évre szak-  
lították le az amerikai tisztképző isko-  
lának tanulmányi idejét.

### Figyeljen a címre!

Hölgyeim és uraim MEGNYILT  
DEBRECEN egyik legmodernebb  
FODRÁSZ SZALONJA. Garancia  
budapesti 6 évi gyakorlatom

**iff. JUHOS ANTAL**

fodrászmester, Bethlen u. 29.

Tökéletes átlás! pontosan készült szemüveg nyujt



**Cserép Sándor szemklinikai lótszerész**  
Ferenc József-út 24.

HIREK

„DEBRECZEN“

Szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg u. 1. (Bikabérbáz). Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás). Előfizetési árak: havonta 3.— P. negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

GYÓGYSZERTÁRAK éjjeli szolgálata szeptember 19-én reggel 8-tól, szeptember 26-án reggel 8 óráig: „Nap“ Piac u. 1, telefon: 27-73. — „Aranyegyszarvú“ Kossuth u. 8, telef: 24-96. — „II. Rákóczi“ Miklós u. 55, telefon: 23-43. — „Sztankay“ Szent Anna u. 64, telefon: 25-58.

— NEMZETI KÖNYVTÁR füzetet ajánl fel a hős honvédeknek, mert nekik is jól esnék, ha a tűzvonalban gondolna rád valaki. A Bajtársi Szolgálat megkeres.

Örök szerelmem

*Ha rád nézek kicsi fiam,  
úgy kacag a lelkem,  
szemedben él az én csodás  
vadvirágos kertem.  
Pici ajkad kacagása  
csilingelő csengő,  
csillagmódra fénylő szemed  
örök titkot rejtel.  
Szöke fűrés selymes hajad  
homlokodra omlik,  
kis orcádon piros rózsá  
hamvas szirma bomlik.  
Két kis karod ölelése  
nékem csodás álom,  
te vagy az én mindenségem  
ezen a világon.  
Ha rád nézek kicsi fiam,  
úgy kacag a lelkem,  
két szememben lobogva ég  
az örök szerelmem*

Kókainé Tékár Gizella.

— Az Ipartestület előjárósága ma este ülést tart. Néhány fontos ügyet is megbeszélnek és határozatot hoznak. Így döntenek, hogy a sebesült és beteg honvédeknek a hadikórházakba, valamint a harcoló honvédeknek a tűzvonalba a Nemzeti Könyvtár füzetéből méltó mennyiségű jegyzeteket a Bajtársi Szolgálat útján. Ugyancsak fontos ügy lesz a Vangor Antal alelnök beadványa, melyben kéri, hogy szakmai anyagelosztó bizottságokat létesítsenek és ezek működését egységes szabályokba foglalják. Sok visszajelzés és zavar támadt enélkül. Az előjáróság beszerezési segélyt szavaz meg tisztviselőnek és eljárónak. Intézkedés történik a megüresedett ellenőri állás betöltésére ügyében is.

— A lébbeli-utalványok átvételi határidejének meghosszabbítása. Értesítem a közönséget, hogy mindazok, akik részére a bizottságok az igényjogosultságot szeptember hónapra megállapították és erre vonatkozólag az irásbeli értesítést megkapták, az értesítés alapján utalványaikat szeptember hó 28-án déli 12 óráig vehetik át az illetékes körzeti irodában. Polgármester.

— Az európai ifjúsági sportversenyeken résztvevő magyar levente csapat 66 fű és 11 leány tagja Milánóba érkezett. A levente csapat atletikában, úszásban, műugrásban, teniszben és ökölvívásban vesz részt.

— A Kossuth-utcai egyházzsuz női körre dr. Juhász Nagy Sándorné és Péterffy Lászlóné elnöklésével ülést tartanak a jövő héten hétfőn a régi Dóczy-intézet látogató termében, a szokott helyen. A női kör megkezdí jótékonykodó munkáját.

— Összeültközzöl és lezuhant két amerikai repülőgép Miaminál. Öt ember meghalt.

— Bomba robbant a bombayai gyapotlőzsdé előtt. A robbanás következtében öt személy megsebesült. A vizsgálat megállapította, hogy a bombát egy bombayai órában készítették.

Rádióközvetítés a KIE debreceni tanoncótlonából

A KIE debreceni százágyas tanoncótlonából adott tegnap helyszíni közvetítést a rádió Budinszky Sándor vezette végig a hallgatóságot a löbb mint negyszáz éves Ispótlály legmodernebb intézményén és vonzó előadásban ismertette az otthon megalakulását.

Dr. Vadász Sándort, a KIE ügyvezelő elnököt is megszólaltatta a mikrofon előtt Budinszky Sándor. Beszélte az otthon megalakulásának történetéről s hálával emlékezett meg a tisztálúli református egyházkörietről, amely minden bérfizetés nélkül adta oda a helyiséget, a szociális felügyelőségről, amely a nép- és családvédelmi alaphól 30.000 pengőt adott az otthon céljaira. Debrecen sz. kir. város is kivette részét az építésből jelentős hozzájárulással. Ma a fenntartáshoz szükséges összeget a szociális felügyelőség a város és a KIE társadalmi akciója szolgáltatta. Budinszkyval együtt a rádió hallgató-

sága gondolatban végig sétált a korszakról, minden igényt kielégítő otthon helyiségein. Csodálatosan végbement álomnak nevezte a bemondó a tanoncok ideális otthonát, amelyben fürdőszobák, egészséges hálószobák, barátságos társalgó várja a társadalom legalacsonyabb rétegéből kikerülő iparostanoncokat.

Tóth Ferenc tiltár elbeszélése nyomán aztán hallottunk megbátó eseteleket is, amelyek mindegyikében egy-egy a piszkos külvárosi lömeglakásból felszedett gyermek indult el a tanoncótlonon át egy boldogabb, tisztább élet felé.

A tanoncok énekével búcsúzott a rádió az otthonról. Akik végig hallgattak a közvetítést, megállapítottuk, hogy régen hallottunk ilyen meleg, közvetlenhangú és érdekes hangriportot. Külön is jólesett hallani a megszólaltatott debreceniek izes magyar beszédét.

— A nyilastelepi egyházzsuz Loranffy Zsuzsanna nőegylete által a sebesült katonák számára vitt adományokhoz szíves készséggel járultak hozzá a következők: Veres Antal gyümölcs, Zsuffos Sándorné gyümölcs, Tyukody Józsefné gyümölcs, Lőrinczy Juliska cigarettá, Dihen Irméné cigarettá, Csala Lajos cigarettá, Dihen Sándorné gyümölcs és tészta, Gulyás János gyümölcs, Vértessy Mihály gyümölcs, Szakra Dezsóné gyümölcs, Hanesen Antalné gyümölcs, Keckeméti Sándorné gyümölcs, Nagy Irma gyümölcs, Kézdi Ferenéné gyümölcs, Dóri Sándorné gyümölcs, Molnár Józsefné gyümölcs, Mezey Béláné gyümölcs-adományyal. Az adományokat hálás szívvel nyújtázzuk, az adakozókra is en áldását kérjük.

— Betegségre miatt felakasztotta magát egy 20 éves fiatalember. Béres Gábor 20 éves tiszacsegeri akos betegségre miatt lakásukon az ablak keresszfájára felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt. Az öngyilkosságról a tiszacsegeri csendőrök jelentést telt a debreceni kir. ügyészségnek, mely a temetési engedélyt megadta.

— Az előkészítő sakkverseny IV. fordulóján a dr. Kocsis—Könya játszma döntetlenül végződött. Könya francia védelmet választott és hamar ki egyenlített. Támadása megtört ellenfele pontos védekezésén; a holt remis végjártékban mindent kockára telt a nyeres érdekében, bajba került, de kiheverte. A Petry—Brilla játszma magaszínvonalú küzdelem és rendkívüli izgalmak után új vezérékkel, örökös sakkal szintén döntetlen lett. Dalmy már a megnyitásban két gyalogelőnyre tett szert és győzött dr. Boczkó ellen. Az V. fordulót 25-én 7 órákor a következő párok játszották: Brilla—Dalmy, Könya—Petry, Csócsits—dr. Kocsis, dr. Boczkó szabadnapos.

— Ingyenes olasznyelv tanfolyamok, az Istituto Italiano di Cultura helyiségében, Hatvan u. 2 szám, I. emelet. A kezdő I, közép II, és haladó III fokozatokra, továbbá a nyelvtani és fordítási gyakorlatokra kiterjedő tanfolyamokon a tanítás délutánonként 17—20 között heti 2—2 órában fog tartani. A felsőfokú tanfolyamokon (Corsi superiori di cultura) az előadások tárgyát fogják képezni az irodalom és művészet és a fasiszta politikai tudományok Felvilágosítás kapható az Istituto Italiano di Cultura helyiségében, hétköznapokon délelőtt 11—13 óráig és délután 17—19 óráig telefonszám: 12-04. A tanítási idő f. évi október hó 9-től, 1943 évi május hó 15-ig, egyfolytában 7 hónapig tart. Beíratási díj 10 P.

— A leányleventék foglalkoztatása is megkezdődött a Szent Anna-utcai leányleventecótlonban. Jelentkezés hétfőn és kedden este 6—8 órákor.

— A spanyol kormány erőlyes intézkedéseket tesz olyan tisztviselők ellen, akik kötelességüket megszegik. Oranse tartományban tíz polgármestert egy-egy havi elzárásra és pénzbüntetésre ítéltek, mert nem tettek eleget az élelmiszerek szétosztására vonatkozóan kiadott kormányrendeleteknek és ezáltal előmozdították a zúgkereskedelmet. (MTI.)

GYASZROVAT

Kozma Gáborné szül. Hajnal Eszter 48 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 5 órákor lesz a Köztemető 3 ravatalozó terméből. Lakás: Haláp 133. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Szabó Laci 4 hónapos korában elhunyt. Temetése ma délután 3 órákor lesz a Köztemető 4 ravatalozójából. Lakás: Bellegró 394. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Ózy, Bohm Ferenéné sz. Kiss Rozália 94 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután félöt órákor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozó terméből. Engesztelő szentmise 26-án délelőtt fél kilenc órákor lesz. Lakás: Széchenyi u. 10. sz. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Felhívás a hentesekhez és mészárosokhoz

Felhívom a Hentes és Mészáros Szakosztály tagjait, hogy azok, akik vágómarha vásárlására és húsnak árusítására vagy feldolgozására jogosítvánnyal akarnak kérni, azok legkésőbb folyó hó 24-én d. e. 10 óráig iparigazolványukkal jelentkezzenek a vágóhídi mester-szobában. Későbbi jelentkezők figyelembe nem vétetnek. Elnökség.

— Felmondás néhány iv indigó miatt. Különös felmondási pert tárgyalt a budapesti törvényszék munkaügyi tanácsa. Az egyik nagy fővárosi gyárban megállapították, hogy tisztviselőjük, akinek munkájával egyébként meg voltak elégedve, több iv indigót becsomagolt és haza akarta vinni az irodából. A vállalat ezt olyan súlyos sérelemnek minősítette, hogy a tisztviselőnek azonnali hatállyal felmondott és felmondási illetmények kifizetése nélkül elbocsátották. A törvényszék az azonnali hatályú elbocsátást nem találta jogszerűnek. Ugyanis arra való tekintettel, hogy a szóbanforgó áru papíros az alkalmazottak rendelkezésére bocsátott irodai anyag volt és rendkívül csekély értéket képviselt, a tisztviselő magatartása sem kifejezett büncselekménynek, sem az üzlet érdekét veszélyeztető és a főnök bizalmával való visszaélésnek nem minősítendő. Ezért a tisztviselő kifogásolt és kétségtelenül helytelen cselekedete az azonnali hatályú elbocsátási okok egyikét sem foglalja magában. Tehát a tisztviselő kereseti igénye jogszerű.

— „Szereitek!“ — ezt az egyszerű, de mindennél többet mondó vallomást egy párisi nyelvtanár lefordította 115 nyelvre, a fordítást vörös szatvánhörbe köttette és feleségét születésnapja alkalmából ezzel a kedves ajándékkal lepte meg.

— Herthy István-körül lett a budapesti Vámbáz-körülből A fővárosi Közmunkák Tanácsa a Kormányzó-helyettesünk felelőtellessé emléket kívánta ezzel az elnevezéssel megörökíteni.

— Hési halált halt vőlegények hamvaival kötött háborús házasságot Japánban három fiatal leány. A három leány örök hűséget esküdött az elesett katonáknak és nyomban egy katonai kórházba vonult be önkéntes szolgálattelebre.

— Rejtélyes körülmények között eltűnt egy váradi úrnő és holttestét szőlőjük kerekcsúkjában találták meg. Sártory Irma nagyváradi lakos négy hete eltűnt lakásáról. Egy szel papíron búcsúsorokat hagyott hátra. Most aztán bizonyossá vált, hogy öngyilkosságot követett el. Családi szőlőjükben levő kerekcsúkjában megtalálták holttestét. Tettét búskomorsága miatt követte el.

Villanyvilágítási és motorberendezéseket készít és javít  
**Horváth József**  
villamossági vállalata  
Csapó u. 72. Telefon 11-88.

— Amerikában lefoglalták a teakészleteket. Washingtoni jelentés szerint a hadigazdálkodási hivatal rendeletet bocsátott ki, amely megtiltja az Egyesült Államok területén található teakészletek eladását.

— A haditudósító alakulatok parancsnoksága felhívja azokat a katonaviseit személyeket, akik még 30 életévüket nem töltötték be és polgári foglalkozásukban rádióbemondók, újságírók, fényképészek, fotolaboránsok, filmoperátorok, hangvágóműszerészek, hangerősítóműszerészek, rádióműszerészek, rádiótávírássok amatőrrádiósok szedőnyomdászok nyomdai gépmesterek mozigépészek, könyvkötők stb. kik haditudósító alakulatnál ohajtanak katonai szolgálatot teljesíteni, hogy amennyiben vidéken laknak írásban jelentkezzenek. Haditudósító alakulatok parancsnokságánál, Budapest, Fortuna u. 21. sz. A jelentkezők közöljék nevüket, rendfokozatukat, születési évüket, anyjuk leánykori nevét, lakás címét, állomástestüket (igazolványi lap 15 rovata szerint) szakképzettségüket, végül azt is, hogy keresztény származásukat nagyszülőikig bezáróan okmányokkal tudják-e igazolni. (MTI.)

— Özönlenek a menekültek Svájcba. a határátlépések elviselhetetlen méretekre öllenek. A svájci nemzeti tanács keddi ülésén szótartotték, hogy a törvényellenes határátlépések veszélyeztetik Svájc biztonságát.

— Egybillió frankra növekedett a francia államadósság. A csillagászati számot jelentő adósságra tekintettel francia pénzügyi szakemberek szerint a kincstári helyzet javulására nincs remény.

— Banditák agyonlőttek egy francia polgármestert tiltár. Cambrai városában, valamint Maubeuge, Douai és Valenciennes környékén a francia rendőrség tízenegy banditát fogott el, akik az utóbbi hónapokban több északfranciaországi város hivatalaiba belörték és nagymennyiségű élelmiszert, ruhát raboltak el. Augusztus 29-én Thur-Leveque polgármesterének tiltárát a banditák agyonlőttek.

— Fákön élő szovjet katonaszökevényekre bukkantak a németek, amikor átkutatták a Kaukázus északi nyulványait borító sűrű erdősegeket. A szökevények, akik nem akartak a bolsevizmusért harcolni, a földtől 6—8 méter magasságban valóságos fészkeket rakta és már hosszú hónapokat töltöttek ebben a helyzetben. A fészkek olyan jól el voltak rejtve, hogy a szökevényeknek maguknak kellett észrevétel nélkül magukat, hogy a német csapatok oltalmába kerüljenek.

\* Schaff tánciskolájában, a Koronában beíratások még elfogadtnak. Az órák 6—10 óráig lesznek megtartva.

\* Bartalis tánciskolájában 29-én este táncanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalislól tanul.

\* Új tanfolyam kezdődik október 1-én a Simai gyorsíró, gépiró- és szépiróiskolájában. Piac-u. 73. Előkészítési államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. főig. eng. szám: 1359/1941—42.

## A közönség szava

Mégegyszer a Lónyai-utca  
c. zárásáról

Szerdai lapjukban megjelent a Lónyai-utca elzárásáról szóló cikkükhöz legyen szabad még a következőket hozzáírnom:

Atól eltekintve, hogy ez a teljesen jogtalan cselekedet egy egész városrészt elzár templomtól, patikától, postától, az üzletektől jelentős számú vásárlóközönséget von el és közvetve a városból rövid utakat keresőket is fölösleges kórsétákra, cipőrongálásra kényszeríti. Hogy a legfontosabbat ne is mondjam: a sötét, hideg téli reggeleken iskolások gyerekeinknek, a fázós kismagyaroknak, féltetés kerülő! Mindezt a mai sorsdöntő időben nem szabad figyelmen kívül hagyni. Míg ma az emberiség majdnem minden egyes tagjának le kell mondania valamiről, az egyiknek csak a kedvenc ételéről, másnak az életéről, addig igen különös, hogy valaki önkényesen lezár egy fontos — esetleg biztonságkeresésre — szükséges utcát;

Harcot állani, kitartóan dolgozni, csak egészséges életerővel, izmokkal és idegekkel lehet. Ehhez viszont táplálék, ruházat stb. elsőrendű szükségletek. Ha valamely anyag éppen hiányzik, azt a megfelelő pótalkalmakkal okvetlenül helyettesíteni kell.

Rendkívül fontossága van a mai időkben a többtermelésnek is. A tennivalókat úgy kellene elrendezni, hogy mindenki lehetőleg a termelés munkájához is hozzájárulhasson. Még a sport tevékenységét is valahogy úgy kellene irányítani, hogy energiáját a többtermelés szolgálatába állítsa.

A női és fiatalokú serdülő gyermeki munkaerőt is valamiképpen fel lehetne használni. Sok kicsi sokra megy. A feketeleves megszüntetését igen hathatósan szolgálná a több készlet.

De a könnyű és kényelmes gyámszerzés ördögének gúzsakötésére módokat kellene keresni. Azt hiszem igen jó sikere lenne például, ha megalkotnák a női detektívke szervezést, akik kellő betanítás és gyakorlás után a megfelelő helyeken, lehető sűrű áthelyezésel, mindenütt jelen volnának, ahol csak árúcserező, vagy adásvételről szó is lehet.

A termőterületek alaposabb kihasználását is minden lehetséges eszközzel el kellene érni. Tavaly például igen egészséges gondolat volt az árokparkoknak napraforgóval és ricinusal való bevetése. Szomorúan tapasztaltam azonban, hogy éppen azokon a helyeken, ahol legtöbb ember jár, az árkok és gödrök gondozatlanul maradtak. De hogy kiáltó tanúbizonyságai legyenek a hanyag felületességnek, valóságos díszpéldányok nőttek számarátviss, keserűlapi s egyéb kellemetlen utcát elcsúfító és ruházatot piszkító és rontó haszontalan dudva gaz növényekből.

A fegyveres háború befejezése után is hosszú időt fog igénybe venni az elvesztett értékek pótlása, a rendes békebeli gazdasági forgalom helyreállítása és átállítása. Mennyivel fontosabb ma az összes termőterületek lehető leggazdaságosabb kihasználása érdekében azoknak minél nemesebb magokkal való bevetése.

Ez megfelelő emberi és állati munkaerő nélkül nem vihető keresztül. Meg kellene állapítani községünként a megmunkálendő területet és a kézi, valamint igás munkálatok számát. A rendelkezésre álló erővel aztán arányosan szétosztva kellene a munkát elvégeztetni. A hadbavonult munkaerőt valami képen sürgősen pótolni kell.

A kérdés megoldása azért is igen nehéz, mert a kedvezőtlen időjárás, a szárazság miatt a föld igen megkeményedett, úgyhogy csak kevés helyen lehet az ugarolást, szántást elvégezni. Kedvező időjárás esetén pedig az idő nagyon rövid az elmaradt és összetorlódott munkák elvégzésére.

Tenni kell, míg nem késő, mindenki vegye ki részét az országmentő és országépítő munkából, melyet ha ma meg nem teszünk, holnap, vagy holnapután már hiába is akarjuk tenni, mert el-késtünk. . . . .

**Minden erőt a többtermelésre**  
A világtörténelem leggigásziabb, legádázabb háborújában élünk.

**Reméljük, hogy győz a jobb belátás,** valamint annak felismerése, hogy a mai komoly idők nem alkalmasak arra, hogy embertársaink életét bármiben megnehézzük.

Kérjük az igen tisztelt Szerkesztőseget, szíveskedjen lapja útján az illetékes hatóságok figyelmét e tarthatatlan állapot gyors orvoslására nyomatékosan felhívni! Teljes tisztelettel:

A Homokkert és Lónyai utca lakossága és kereskedői.

**Rendel és legye met a villamosokon**  
Az utóbbi időkben nagyon felszaporodott a villamosok utazóközönsége, ami üzleti vonatkozásban hasznos hatást ér el. Ezzel azonban az is jár, hogy a közönség tudja fegyelmelni magát. A tolatkodás már dulakodássá válik és a szerényebb viselkedésűek, akik nem most kezdik igénybe venni a villamosokat olyan megjegyzéseket kénytelenek elhalgatni, aminek jó lenne idejében valamilyen formában gátat vetni. Tegnapi a Csapó utca elején már tettelegességre került a sor. A rendnek és legyelemnek, ha valahol, úgy a villamosokon is meg kell nyilvánulnia. Az sem helyes, hogy egészen gyermek iskolás fiúk és leányok ülve maradnak, amikor idős vagy más körülmények között levő nők vagy betegek végig állanak és ok pedig vidám lábálbálgatással kenik össze a nagyon értékes ruházatot. A HEV azt is meglehetné, hogy figyelmeztető táblákat tenne ki, az utasok ügyeljenek a rendre és becsüljék meg egymást. Sokat utazó.

**A zügforgalom elleni harc**  
Lapjuk a zügforgalom elleni harcban társadalmi összefogást sürget a legalacsonyabb társadalmi rétegtől a magasabb rétegekig. Erre az a megjegyzésem, hogy ezt a felhívást főleg a nagyobb jövedelműekhez és nagyobb keresettel rendelkezőkhöz kell elsősorban adresztálni, mert hisz kézen fekvő, hogy hamarabb megadják a magasabb zügforgalom azokat, kiknek nem kell pénztárcájuk tartalmával számolni. Aztán még egy szempontot vetek fel. A zügforgalom kiirtásának legeredményesebb módja lenne, ha fel lehetne emelni a leg-szükségesebb élelmicikk fejadagját. Persze hazafias lélekkel megértjük, hogy a háborús viszonyok és a nemzel erőfeszítésének szükségessége szabja meg etiketelben a határt. Egy olvasó.

**Beszérségi segélyt a közalkalmazottaknak**  
Napnap után olvasom a »Debrecezen«-ben a kívánságot, hogy beszérségi segélyt adjanak a közalkalmazottaknak. Üdvös és nemes cselekedet lenne, ha valóra válna. Úgy látszik, akik ezt a gondolatot a »Debrecezen« hasábján kihozták, szívvel-lélekkel átérzik a

közalkalmazottak mai helyzetét. Valóban segíteni kell a fizetésükben és minél előbb adják meg a beszérségi segélyt, annál nagyobb hasznára válik ez a köznek. Tavaly a városnál úgy oldották meg a kérdést, hogy az ősszel kiadandó beszérségi segély helyett karácsonyi segélyt adtak. Jó lenne, ha — mindenáron karácsonyi segélyt akarnak adni, — ezt most határoznák el, egyúttal gondoskodnának róla, hogy minden városi tisztviselő és alkalmazott valamelyik bankból felvehesse a majd neki jutó összeget és most, amíg lehet, vásárolhatna félre való családjának. Ez lenne az igazi szociális gondoskodás. Persze még jobb, ha nyomban megadják a segélyt. Jó lenne, ha a városi törvényhatóság minél gyorsabban döntene ebben a kérdésben. (S. C.)

## SPORT

**A DVSC kiadós kétkapus edzéssel készül a vasárnapi békéscsabai mérkőzésre.** A csapat jó formában van, különösen a támadó sor javul erősen. A csapat vasárnap reggel Kaposi, Csokai, B. Nagy—Tisza, Mester, Orosz—Szabó, Zilahy, Szilágyi, Mihók, Sidlik összeállításban utazik el a B. Törökcs elleni mérkőzésre.

**Összeállította a Sváje ellen szereplő magyar válogatottat Vághy Kálmán szövetségi kapitány, Tóth, Szűcs, Szalay, Perényi, Polgár, Pázmány—Egrecsi, Zsengellér, Sárosi III., Bodola, Tóth III. foglászani október 4-én a svájcelek ellen.**

**A Nemzeti Sport Bizottság ülésén megállapították, hogy 1206 sportegyesület, 172.595 aktív sportoló, egymillió egyesületi tag van Magyarországon.**

**Debreceni céllövők szép sikere a kolozsvári lövészversenyen**  
Az Országos Magyar Lövész Szövetség megbízásából a KEAC rendezte meg Kolozsvárott az egyéni és csapat lövész bajnokságot, melyen kitűnően szerepeltek a debreceni lövészek: Csomor Balázs, Péterffy, Czákó, Tóth, Hesz és Drab.

Az országos nyílt versenyeken nyitott irányzéku kispuska egyéniben harmadik helyet szerezte meg Csomor Balázs kispuska egyéniben harmadik helyet szerezte meg Csomor Balázs (Debreceni Postás) 555 egységgel. A nyitott irányzéku kispuska kezdő versenyében a debreceni Tóth Sándor lett harmadik 535 egységgel.

A nyitott irányzéku kispuska csapatversenyét a Debreceni Postás nyerte Csomor Balázs 555, Czákó 554, Tóth 535, Péterffy 531, Hesz 529. Összesen 2704 egységgel a budapestiek előtt.

Bármilyen rendszerű kispuska versenyben második lett Csomor Balázs Debreceni Postás SE 516 egységgel. Bármilyen rendszerű kispuska csapatbajnokság kezdő országos nyílt versenyekben: 1. Debreceni postás: Csomor 516, Tóth 508, Péterffy 506, Czákó 504, Drab 501, összesen 2535 egységgel.

A versenyben örvendően kitűnően szerepelt Csomor Balázs, aki évekel ez-előtt legnagyobb céllövőtehetségünknek indult és rendszeres edzéssel rövidesen be is váltja a hozzá fűzött reményeket.

**Az NB III. felsőtiszal csoportjában** három vasutas csapat áll az élen, éppen úgy, mint az NB II. Mátvás csoportban. Első az NyVSC 6, második a SAC MÁV 6 és harmadik a Püspökladányi MÁV 5 ponttal. Negyedik helyen áll Markos Imre csapata, az Aknaszlatinai BTE 4 ponttal.

**Rubint Lajos lett a Játékvezetői Testületének új országos ügyvezetője** a szövetségi kapitányi teendőket megbízott Vághy Kálmán helyett.

**A DVSC az idegenbe távozott debreceni játékosokkal megerősített DVSC II-vel játszott a tegnapi edzésén és 2:2 volt az eredmény.** A gólokat Zilahy, Mester, illetve Palotás és Nagy Sándor lőtték.

**Korompay a svéd—magyar válogatott** atletikai mérkőzésen a száz méteren Gyenesel együtt fut a magyar színek képviselőjében és tagja lesz a váltónak is. Kapros dr azért nem lett válogatott, mert hármassugrás nem lesz a svéd—magyar számai között.

**Debrecenben az egyetemi sporttelegen szombat délután felnőtt tízes** kézilmi verseny, vasárnap délután pedig ifjúsági ötös kézilmi verseny lesz.

**Nyílt ablakon át bemész** telvaj és 400 pengő értékű aranytan-eti, arany karikagyűrűt lopott K. Szabó Sándorné szül. Bálini Matild tég-lási lakos szekrényéből. A csendőrség nyomozza a tettest.

**Vakmerő betörő az ablakon át behatolva 200 pengőt, 4 kg. szalonnát, 5 kg. kenyért és ruhaneműket** lopott Gergely Imre hajdúhadházi gazdálkodó feketehegyi tanyájáról. A csendőrség a betörés ügyében megindította a nyomozást.

## SPORT

**A DVSC kiadós kétkapus edzéssel készül a vasárnapi békéscsabai mérkőzésre.** A csapat jó formában van, különösen a támadó sor javul erősen. A csapat vasárnap reggel Kaposi, Csokai, B. Nagy—Tisza, Mester, Orosz—Szabó, Zilahy, Szilágyi, Mihók, Sidlik összeállításban utazik el a B. Törökcs elleni mérkőzésre.

**Összeállította a Sváje ellen szereplő magyar válogatottat Vághy Kálmán szövetségi kapitány, Tóth, Szűcs, Szalay, Perényi, Polgár, Pázmány—Egrecsi, Zsengellér, Sárosi III., Bodola, Tóth III. foglászani október 4-én a svájcelek ellen.**

**A Nemzeti Sport Bizottság ülésén megállapították, hogy 1206 sportegyesület, 172.595 aktív sportoló, egymillió egyesületi tag van Magyarországon.**

**Debreceni céllövők szép sikere a kolozsvári lövészversenyen**  
Az Országos Magyar Lövész Szövetség megbízásából a KEAC rendezte meg Kolozsvárott az egyéni és csapat lövész bajnokságot, melyen kitűnően szerepeltek a debreceni lövészek: Csomor Balázs, Péterffy, Czákó, Tóth, Hesz és Drab.

Az országos nyílt versenyeken nyitott irányzéku kispuska egyéniben harmadik helyet szerezte meg Csomor Balázs kispuska egyéniben harmadik helyet szerezte meg Csomor Balázs (Debreceni Postás) 555 egységgel. A nyitott irányzéku kispuska kezdő versenyében a debreceni Tóth Sándor lett harmadik 535 egységgel.

A nyitott irányzéku kispuska csapatversenyét a Debreceni Postás nyerte Csomor Balázs 555, Czákó 554, Tóth 535, Péterffy 531, Hesz 529. Összesen 2704 egységgel a budapestiek előtt.

Bármilyen rendszerű kispuska versenyben második lett Csomor Balázs Debreceni Postás SE 516 egységgel. Bármilyen rendszerű kispuska csapatbajnokság kezdő országos nyílt versenyekben: 1. Debreceni postás: Csomor 516, Tóth 508, Péterffy 506, Czákó 504, Drab 501, összesen 2535 egységgel.

A versenyben örvendően kitűnően szerepelt Csomor Balázs, aki évekel ez-előtt legnagyobb céllövőtehetségünknek indult és rendszeres edzéssel rövidesen be is váltja a hozzá fűzött reményeket.

**Az NB III. felsőtiszal csoportjában** három vasutas csapat áll az élen, éppen úgy, mint az NB II. Mátvás csoportban. Első az NyVSC 6, második a SAC MÁV 6 és harmadik a Püspökladányi MÁV 5 ponttal. Negyedik helyen áll Markos Imre csapata, az Aknaszlatinai BTE 4 ponttal.

**Rubint Lajos lett a Játékvezetői Testületének új országos ügyvezetője** a szövetségi kapitányi teendőket megbízott Vághy Kálmán helyett.

**A DVSC az idegenbe távozott debreceni játékosokkal megerősített DVSC II-vel játszott a tegnapi edzésén és 2:2 volt az eredmény.** A gólokat Zilahy, Mester, illetve Palotás és Nagy Sándor lőtték.

**Korompay a svéd—magyar válogatott** atletikai mérkőzésen a száz méteren Gyenesel együtt fut a magyar színek képviselőjében és tagja lesz a váltónak is. Kapros dr azért nem lett válogatott, mert hármassugrás nem lesz a svéd—magyar számai között.

**Debrecenben az egyetemi sporttelegen szombat délután felnőtt tízes** kézilmi verseny, vasárnap délután pedig ifjúsági ötös kézilmi verseny lesz.

## DEBRECZEN 1912 IX. 21.

A bajnokságban vezető Villanygyár csapata vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel játssza bajnoki mérkőzését a Nyfregyházi Vasutasokkal, a DEAC nagyerdet pályán. Előtte ifjúsági mérkőzés lesz.

## Közigazdaság

### Mezőgazdák termelési jutalma

A m. kir. földmivvelésügyi miniszter úr 255900—1912 F. M. számú rendelete 1 paragrafusa akként rendelkezik hogy az a birtokos, aki az 1913 év tavaszán vetett termények terméseredményét fokozza azáltal, hogy a tavaszi termények alá az őszi szántást ez év őszén legkésőbb az 1912 évi december hó 31. napjáig legalább 15 cm. mélyen elvégzi, az őszi szántással megmunkált terület után kataszteri holdanként 10 P termelési jutalomban részesül felteve, hogy az 1912 évi őszi vetés területe (őszi gabona, takarmánynövény, ipari növény) nem kisebb az előző évi őszi vetésterületénél.

Annak megállapításában, hogy az idei őszi vetésterület nem kevesebb-e az előző évinél, gazdasági területének jog-ügylet, vagy örökös útján beállított változást megfelelően figyelembe kell venni.

A jutalom szempontjából a fél kataszteri holdat meghaladó területet egész holdnak kell számítani, a fél kataszteri holdnál kisebb területet számitáson kívül kell hagyni.

A rendelet 2 paragrafusa szerint futóhomok talajon végzett őszi szántásért a birtokos jutalomban nem részesül. Futóhomok talajon gazdálkodó birtokos pillangós virágú zöld trágyanövény, valamint pillangós virágú takarmánynövény termesztéséért részesül kataszteri holdanként 10 P termelési jutalomban felteve, hogy az említett zöld trágyanövényt, vagy takarmánynövényt az 1912 évi augusztus hó 15. napjától az 1913 évi május hó 15. napjáig elvetette és az 1912 évi őszi vetés-területe az előző évi őszi vetés területénél nem kisebb.

A rendelet 3 paragrafusa kimondja, hogy az 1—2 paragrafusokban foglaltak szerint megállapított termelési jutalom felül a birtokos kat. holdanként 10 P jutalomban részesül az 1912 év őszén kenyérgabonával (búzával, rozsszal) elvetett azon területe után, amely meghaladja az 1911 őszén (kenyérgabonával, búzával, rozsszal) elvetett területet.

Az a birtokos, aki a termelési jutalom kifizetését kívánja az 1—3 paragrafusok esetében az 1913 évi január hó 15. napjáig a 2 paragrafus esetében az 1913 évi május hó 31. napjáig köteles a közlelmezési ügyosztály gabonairodájában (Plac u. 28. Dobozí ájtáró föld-szint) kapható bejelentőlapot kitöltve, aláírva ugyanott beadni. Polgármester.

—ooxoo—  
Debreceni takarmányárak: Lucerna mázsája 11 pengő, széna 7 66—7.90 P, búkköny 8.26 P, búzaszalma 4.20 P, rozsszalma 4.20 P, árpaszalma 4.60 P, fehértök 11.—11.50 P, verestök 3—4 P.

## Szerkesztői üzenetek

Kisiparos. Ha és amennyiben a régi asztalos az új asztalossal szemben lemondott arról a jogáról, hogy ő fehérré asztalos munkát (teknőt és táblát) készítsen és a háztulajdonos ezzel a megkötéssel adta bérbe a helyiséget, úgy a régi asztalos vétett a megállapodás ellen, ha ilyen fehérmunkát vállal és végz. Ez esetben a háztulajdonost telkérheti, szerezzen érvényt ennek a megállapodásnak. A kárért felelős a régi asztalos, aki nem tartja meg a megállapodást és a háztulajdonos, aki nem szerzett érvényt a panasznak, ha ez irányban hozzáfordultak. Kifejezetten a megállapodás be nem tartása miatt a háztulajdonos nem mondhat fel a műhely bérlőjének, de ettől függetlenül szabályszerű módon és időben felmondhat, amint hogy Önnek is felmondhat, ha a helyiségét nem akarja tovább bérbéadni. Tekintettel azonban arra, hogy egy húszéves bérlővel áll szemben, bizonyára a háztulajdonos inkább Önnek, mint a régi bérlőjének fog felmondani. Egyébként ez ügyben csak mind két fél meghallgatása után lehet megnyugtató módon véleményt nyilvánítani. Leghelyesebb volna, ha úgy érzi, hogy jogos a panasz, forduljon az Ipartestületi Székhez, mely a feleket kihallgatja és határozatot hoz.

## Divatos szép ernyőt

Javítás, áthúzás

Piac u. 77.

Ernyőszalonból

vegyen

**LEVELEZÉS**  
Aurórának levele van a kiadóban. 274  
**NYOMOZÓ IRODA**  
Jánosi magánnyomozó bizalmasan nyomoz, megfigyel. Virág-utca 31. Telefon 23-78.  
985 10, 10

**ALKALMAZÁST nyer térfi**

Kommenció gazdasági cselédet keresek október 1-re, ki harmadmagával szolgál, Debrecen alatti tanyára. Jelentkezni lehet Fancsika 70. szám alatt, Diószegi-út 7 km-es kőnél levő tanyában. 540 vv.  
Házmeztartó nyugdíjast október 1-re felve- szünk. Gabauer kopor- sógyár. Hid-utca 10. 1075

Fiatalember kocsinak felvétetik. Csapó-u. 25. Bálint Sándornál. 300

Egy fiú, ki már pékség- ben volt, felvétetik. Kö- róssy. Mester-utca 39. 297

Mindenes kocsist, aki fejni is tud, felvétetik. Deák Ferenc-u. 20. 296

Képzőseggel felvéte- tik Killer Ede bútorüz- letében. Ferenc József- út 68. 295

Egy fiatal fodrászsegéd felvétetik. Szent Anna 14. 283

Fodrászsegéd felvéte- tik. Sas-u. 2. Boczán Sándor fodrásznál. 1108

Kifutó, 18-20 éves, azonnalra felvétetik. Adorján fűszerkereskedő- nél. 1096

Úgyes kifutót felvesz Volentik. Piac 38. 1095

Asztalosmunkást felve- sznek. Deák Ferenc-u. 10. Szűcs Béla. 1104

Úrfodrászsegédet és tanulót felvesznek. — Nagy. Baltazar D-u. 14. 1103

Fodrászsegéd, jómű- kás, azonnal is vagy elsejére beléphet. Eötvös-u. 64. Karpáti. 279

Úgyes 14-16 éves munkásfiút felvesznek. Csokonai 1. 273

Egy cipész, egy eszma- dia felvétetik elsőszá- laltv munkára állan- dóra. Hajdúszoboszló. Vértanúk-tere 4. 270

Férfiszabóságba kézi- munkást felvesznek. Sas- utca 2. 1111

Azonnali belépésre ke- resek tyúkszemvágót és kiszolgálót. Pásti-u. 8. 1114

**ALKALMAZÁST nyer nő**

Nőt rajzoláshoz mo- dellnek alkalmaz festő- művészt. Jelentkezés délutánonként. Híve- lyes 10. I. Adler 229

Hölgyfodrász segéd- kényt felvesz Moldván, Szent Anna 1. 1092

Megbízható, erős női vagy ápolónőt keresek éjszakára férfibeleg mellé. Baltazar-u. 5. 290

Gyermekszertető kis- leányt azonnalra felve- sznek. Feldheim éksze- rész. Piac-u. 30. 291

**Gép- és gyorsírónt**  
azonnali belépésre fel- veszünk Gyakorlattal bírók előnyben részes- sülnek.  
**„Méliusz“**  
könyvkereskedés

Segédleányt felvesz Be- nedek szalon, Bat- thyány-u. 1. 284

Hölgyfodrász segéd- leányt állandó munkára felvesznek. Balogh, Hu- szár Gál 1. 1094

Fehérnemijavításra keresek gépen varró női háznál. Kandia 6. 271

Gyógyszertárba techni- ka keresetlik. Jelentke- zés csütörtök d. u. 2-7-ig Csapó-u. 22. 268

Feltétlenül perferki gépirónőnek este órán- ként pengőt fizetek. Esetleg állandóan al- kalmazhatom. Ajánla- tát „Tanár“ jellegre főkiadóba küldje. 1089

Tésztaüzembe erős asz- szonyt takarításához — rendszeretőt — állan- dóra felveszek. Nyil 79. 1090

**ALKALMAZÁST keres nő**

21 éves iskolai végzet- séggel, németül beszélő, intelligens nő sürgősen állást keres kasszában vagy irodai munkára. Trafikban elárulástól ó- nek. Cím a kiadóban. 247

**HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTI**

Bejárónőt reggeli órák- ra felvesznek. Rákosi Jenő-utca 5. Földszint 4. 209

Idősebb gazdaszonyt, jól főzőt, baromfineve- lésben jártast, elsejére tanyára keresek. Kos- suth-u. 39. Keresztépít- let. 1100

40 éven felüli bejáró takarítónő felvétetik, ki volt szállodában. — Pannónia szálloda. 277

Megbízható, gyermek- szerető benlakos min- denesnőt felvesznek — Szoboszló-út 21/b. 269

Bejárónőt házimunká- ra keresek. Ajló-utca 11. 1112

Középkorú, komoly, megbízható bejárónő, főzés és takarításban gyakorlottat, felvesznek. Cím a kiadóban. 262

Tanulóleányt fizetéssel felvesz Orbán varroda, Bethlen-u. 1. 254

Bejárónőt, leányt — könyvvel keres idős emberpár. Thaly K. u. 4. 265

Magános nyugdíjas ko- rosalb, intelligens min- denes házvezetőnőt ke- res vidékre. Választ „Vidék“ jellegre a ki- adóba. 259

**AJÁNLAT**

Szappannak való zsírt szappanra becsérélj Pál János szappanosmester, Kölcsei-u. 8. 1737 12. 19

Sírkövek műkőből és természetes kőből, gyümöl- csösök részére mézsá- salak kapható a Debre- ceni Műkőgyár Rt.-nál, Fürdő-utca 2. 1219 vv.

Drapériás függönyöket hosszú rojttal 25 P-től, valódi klópl csipke- szövettel, imprimé anyaga- gokat. Rothermere 36. 8 12. 1

Ciánóztasson Csala cián- oztó vállalat. Lakás- vizsgálatok felelősség- gel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 517 10. 4

Antikvár tankönyvek legnagyobb raktára. Is- kolaszerek nagy vá- lasztékban kaphatók Aczel antikváriumban, Széchenyi-u. 2. 230 10. 3

Agyéművarrás, him- zés, toledózás. Saját tervezők, előrajzoló- sáit teletelőséggel ál- laljuk. Favorit, Csapó 24. 1098 10. 21

Bundáját dívtatosan ké- szíti Katona Vilmos szűcsmester, Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 124 12. 2

Törött gramofonle- mezert 2 pengőt fizet- nek. Villanykörtecsere 30 fillér. Biró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

Szőrmehundákat ol- csón készít, javít, ala- kit Kőváry szűcsmes- ter, püspöki palota, 1232 12. 22

Meglepheti önmagát, át dolgoztatja ócska pap- lanját. Nagy paplanos- mesternél, Sas u. 2. 1975 10. 20

Önkéntes urak! Egyen- ruhájukat Tegdes olcsón gyorsan elkészíti. Kál- vin-ter 19. püspöki pala- ta. 1978 11. 20

Fodrászok! Szartó bű- rákat, Dancr gépeket és minden fodrászati cikkeket Polgártól vásárolunk! Gambrius átjáróból 1707 9. 30

Ciánóztasson, vizgál- tasson Kissel, Méhusz- tér 7. Telefonhívó. 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

**KERESLET**

Aranyat, ezüstöt, fog- aranyat legmagasabb árban veszek. Fránkl, Piac-u. 73. 984 12. 10

Tört aranyat ezüstöt, briliánsot magas árban veszek. Takács Sándor- né. Piac-u. 56. 605 10 4

Filmes fényképezőgé- pet minden méretben vesz Berzseki fotoszax- üzlete. iac 38. Udvar- ban. 444 10 1

Ekszerkészítés, javítás. — fogaranyat ékszer- tész Pollák Endre ék- szerész. Hatvan 2. 506 10. 5

**OKTATÁS**

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyors- író, gépiróiskolája, Bat- thy u. 1. szám. Eng. 6475. Telefon: 20-27. Államvizgára előkészí- tés, vasúti kedvezmény. 634 11. 30

**TELJES ELLÁTÁS**

Légfűtéses kis udvari bútorozott szoba első- rendű ellátással, kiadó. Bathyány-utca 17. Fél- emelet 4. 1107

Diákok lakást és ellá- tást kaphatnak. Érdek- lődni Bethlen 29. Var- roda. 1102

**ÉLELMISZER, ITAL**

Elsőrendű úri ebéd ki- hordásra kapható. Cím kiadóban. 1106

**PÉNZ**

Keresek 2000-3000 pengő kölcsönt magas kamatra 3 havi lejárat- tal. Jellege: „Magas“ ka- mat. 281

**RÁDIÓ**

Rádiót javíttasson, ala- kítottasson évtizedes gy- akorlattal Szabó Lajos műszerésznél. Csapó 84. Telefon: 32-54. 1630 11. 19

**BÚTOR**

Modern háló, kombinált szoba, konyhaberendezés hencser, recamié, fotel eladó Hatvan u. 27. 1724 10. 18

Antik hálóbútor eladó. Értekezni Piac 22. ház- felülgvélő. 397 vv.

Minek a fényes kirakat, mikor olcsóbban vásá- rolhat udvari bútorüz- letemben. Piac 71. 918 9. 27

Antik garnitúra, könyv- szekrény, rekamié, mo- dern háló, ebédlő, kom- binált szoba eladó. — Kossuth 51. 1505 3. 16

Barokk ebédlőkredenc, hozzávaló falóra, por- szívógép eladó. Rother- mere 45. Megtekinth- ető 3-4. 285

Eladó szép diófa, fé- nyezett kombinált szekrények, konyha- berendezés, egy gerbő- tokos tele ajtó, 90x200. Szűcs asztalos. Deák Ferenc-u. 10. 1105

Szép hálóbútor azo- nali eladó. Bethlen-utca 40. 1097

Eladó egy jó állapot- ban levő divány és egy kerek asztal. Érdeklő- ni Olasz Intézetben dél- ben 1 órakor. 1091

**AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR**

Egy teljesen új női ke- rékpár eladó. — Szent Anna-u. 2. Szartó cég- nél. 294

Vennék leállított Opel, Olympia kocsit, keve- set futottat, jó gumik- kal. Cím: Cserny Mik- lós autófúvarozó. Haj- dúszoboszló, Nádud- vari-út 39. 258

**ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG**

SZARAZ magtári kere- sek 200 mázsa árpa ré- szére a Diószegi-út kö- zelében. Ajánlatokat „Hizlakó“ jellegre a ki- adóba. 204

**ÁTADÓ ÜZLET VÉNDÉGLŐ**

Jogfolytonos kocsmá- házzal együtt beleség- miatt sürgősen eladó. Hid-u. 14. Bagolyvár. 298

Más szakma miatt fod- rászüzlet eladó. Cím a kiadóban. 298

Jogfolytonos kocsmá, nagyforgalmú, kiadó Derecskén, Kossuth- utca 1666. 263

**LAKÁSCSERE**

Elcserelném Csapó-u. 40/b. ötszobás ügyvédi irodának, vagy orvosi rendelőknek is alkalmas bérelt lakásomat mel- lékutcán kertes, vagy villalakással. 188

Házmeztéri pincelaka- somat elcserelném fize- tések szoba, konyha spájzzal. Bethlen 54. 1101

**LAKÁST KERES**

Keresek egy udvart tü- zifa-, szénleleplenek, — esetleg egy szoba, konyhas lakással, vagy anélkül. Vilmos csá- szár-körút 36. 226

**BÚTOROZOTT SZOBA**

Különbejárható bútoro- zott szoba fürdőszobá- val kiadó. Rákosi Jenő 5. Földsz. 3. 293

Szép nagy utcai külön- bejárható bútorozott szoba kiadó. József kir. 36. 288

Kis lakás egyszerűen bútorozva diákoknak vagy két fiatalember- nek kiadó, ellátással is. Esetleg házaspárnak. Csillag-u. 88. 282

Utcai bútorozott szoba, konyhaszhasználattal ki- adó zsidó családnál. Burgondia 4. 276

Elegánsan bútorozott kétszobás, összkomor- tos, modern lakás köz- pontban néhány hó- napra kiadó. Telefon: 15-46. Délután 3-4-ig. 1110

Egyszerű bútorozott szoba kiadó. Kassa-út 5. 261

**ELVESZETT**

Elvesztem 22-én a klini- kai megállónál egy ak- taláska orvosi köpeny- tel és hallgatósóval. Megtalálóját jutalmat kap Ferenc J-út 10. III. 3. alatt. Egyed szí- gorglóorvos. 275

**INGÓSÁG ELADÁS**

Nagy vendéglői tornyos takaréktűzhely eladó. Törös Lajos lakatos- mesternél, Kút-utca 60. 1684

Gáztakaréktűzhely, Globus gyártmány, el- költözés miatt eladó. Bathyány 1. emelet 8 órától. 291

Állóóra eladó. Bat- thyány 5. Utcai lakás. 286

Gáztűzhely 3 égővel eladó. Kossuth-u. 39. Keresztépület. 1099

Gyönyörű ovál tükör, 60-120 nagyság, of- esón eladó. Nagyvárad 15. 280

Fürdőszobás bútoro- zott szoba kiadó. Kan- dia 6. 272

Eldő vendéglői pult, Tonet-zék, percentes kocsmá, klózde eladó. Kandia-utca 13. Érdek- lődni 11-3-ig. 1109

Gyapjuszőnyeg, 3x4 m. gyapjűfüggönyök, futó- szőnyeg, szép zászló- tartó. Garai-u. 25. 266

**GAZD. TERMÉNYEK**

48 kereszt rozs szalma- ja helyszínén eladó. Kandia-u. 7. 1332

**GAZD. ESZKÖZÖK**

Veszek kisebb boroshor- dokat, nagy taposókádat szőlőprést, kisebbet Nap u. 4. 1932 9. 30

**ELADÓ HÁZ**

Andrássy-út 71. egy hold szőlő kétszobás lakással eladó. Értekez- ni écsi és Pap ügyvé- deknél Iparkamara. 1063 vv.

Kossuth-utca 46. számú 5 szobás, összkomor- tos, gazdálkodónak ki- valóan alkalmas csa- ládi ház kamarákkal, kocsiszínnel, istálló- val, nagy telekkel. 1731 9. 30

Eladó nagy tüzeltész Szé- chenyi u. 57. sz. alatt. Értekezés dr. Szabó Mik- lós ügyvédnél Piac u. 68. 1879

Malvin-utca 51. számú ház szőlő és gyümöl- csőssel eladó. 189

Vágóhidnál, villamos- hoz öt perc, négy szoba komforttal, két hold veteményes gyümöl- csőssel eladó. Desző Kívó 39. 287

Sürgősen eladó Virág 38. számú ház átadható lakással. Tulajdonos ittól van. 278

**ELADÓ HÁZHELY**

Tőkebefektetésre kivá- lóan alkalmas 300 négyszögöl körülkerít- tett gyümölcsös villa- telek Vénkertben eladó. Érdeklődni: Eötvös 26. 1098

**ELADÓ FÖLD**

Eladó földek: Halápon közvetlen kőút mellett 10 hold föld tanyával, holdja 1600 P. megosz- tás miatt nagyon olcsó. Ugyanott állomás kö- zelében 30 holdas bar- na homok tanyával. Város alatt 6 hold kőút mellett. Repülőtérnél 6 hold fekete föld, 2500 P holdja. Patay iroda, József kir. hereceg-u. 8. 267

Eladó repülőtér közelé- ben 2028 négyszögöl föld. Apafi-u. 137. 1113

Boldogkertben 1559 négyszögöl prima fe- kele kerti föld egy kis házsal eladó. Kerté- szetre igen alkalmas! Értekezni: Borz-u. 26. 198

Alkalmi vétel! Boldog- kertben 1286 négyszög- öl gyümölcsös olcsón eladó. Értekezni: Borz- utca 26. 197

**ELADÓ ÁLLATOK**

Angóragyapjú, angóra- nyúl, nyúlkekrehez való drót, fácaendrót el- adó. Busi huszonegy. 292

Egy drb héthónapos südő (ártány) eladó. Gólya-u. 9. 260

**Beosztásait jelölő PÁLFI JÓZSEF**  
Kiadásán jelölő IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a NISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Feladja nyomdavezető SZIGETHY KÁROLY